

ప్రంచిత ౧౩౩

అమ్మతాంబసము అన్నివిధములగు
నొప్పలకు వాడవలసిది.
చుచున్న చీర కురిగొనిన
జొనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
దబా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియులు ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమ్మతాంబసం డిపో
క, తంబిపైపై, చుర్రాను
తక
కీ40, ప్రేరేంద్రు, ఫోర్టు బొంబాయి.

[illegible]

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము

నీ దేహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువా, నట్లే నీ శరణుగూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరణుగైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములకూడి యుండిన నీచెండ్రుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈచుండు మున్నగు షేరగప్పుడు నీవుపేక్ష వహించిన అతిత్యక్తలో నీతలయంతయు కురుపుల మయముగాగలదు. గనక నీ శరణు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరినీయును. ఒకవేళ నీతలయందు నీచుండినవేళ కేరళ యుండిన రెండుమూడుసార్లు తీనూనెను రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండ్రుకల కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపాటు పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక విందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర మూనెలు, మూలికలు నీ వెండ్రుకలను, తుమ్మెది చక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెలై నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొసంగి యున్నారు. దీనిని విచించిన మరొకటి లేదని పొగడొందిన

కామినీయా తలనూనె
నీసా రు 1-0-0 తపాలాచార్జీ 0-6-0 8 నీసాల ఖరీదు రు. 12-10-0 తపాలు చార్జీ 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడవలెను.

నువానన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిచవుకయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి సువాసనకు అచ్చెరువం కలిగివున్న మల్ల మున్నగు అద్భుత కేవలముగను తీసిపోదు. నేడే అర్జును పంపుదు.

1 కొన్న ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/2 " "	"	1-4-0
1 డ్రామ " "	"	0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డులు. డజన్ 0-10-0 తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు ఎజెంట్లు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126

285, కామ్యూనిటీ మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2

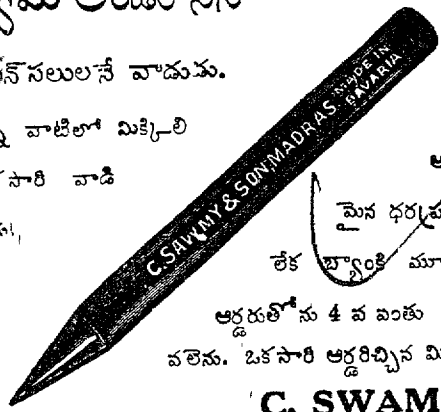
ఎప్పుడును సి. స్వామి అండు సన్

నైలెట్ కాపింగు పెన్ నలులనే వాడును.

ప్రస్తుతము బహారునందున్న వాటిలో మిక్కిలి

శ్రేష్ఠమైనది, సరసమైనది. ఒకసారి వాడి

చూచిన మీకు నమ్మకము గలుగును.

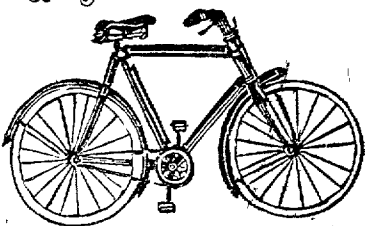
C. SWAMY & SON
242, China Bazaar Road, Madras.

ఎప్పుడును శ్రేష్ఠత్వమునకు పూచీ నివ్వబడు బ్రిటిష్ నైకిలులనే

ఉపయోగింపుడు,

అజేమాదిరగా యున్న కృత్రిమ నైకిలులను కొనకుడు మోసపోకుడు.

కె. సి. ఎం. నైకిల్	రు	70
లిలా	"	61
రినాల్	"	59

డైమండు నైకిల్	రు	65
సెలెక్టా	"	65
సన్ ప్రిఫరెన్స్	"	70

“రైల్వే నైకిల్ శ్రేష్ఠమైన “విడ్ కాస్” ఛాడిల్తో సహా ధర రు 118

పైన తెలుపుబడిన బ్రిటిష్ నైకిలులు మిక్కిలి టైరులు, టూబులు, పంపు పరికరములనుంచి, పూర్తి పరికరము లతో సహా అమర్చబడియున్నవి. వీటినికొనవట్టి వారికి, వర్తకులకు తప్పక మంచి తృప్తిని కలిగించును. అన్ని చుట్టుప్రక్కలందును ఏజెంట్లు కావలెను. అన్ని రకములకు నైకిలులకు విడిభాగములు సరసమైన ధర ప్రకారము మా వద్దనే దొరకును. శ్రీమాతా తాతా రు లండనికి సంపూర్ణ తృప్తిని గలిగించవలయు ననునదియే మాముఖ్య ఉద్దేశము. రైల్వే నైకిల్స్ అన్ని పరిమాణములలోను ఎప్పుడును నిల్వయందుండును. ఆకాభంగము గలగలకుండుటకై తత్తుణమే అర్హమగు పంపును.

THE KATHIAWAR CYCLE & MOTOR Co.,
9, BROADWAY, MADRAS.

మదరాసు రాష్ట్రమున హిందీ ప్రచారము

మదరాసు రాష్ట్రమున రాష్ట్రభాషయగు హిందీ ప్రచారమునకై మదరాసు హిందీ ప్రచారకార్యాలయమువారు చేయుచున్న ప్రయత్నములెంతయు బ్రశంసనీయుములు. నుమారు పది సంవత్సరములనుండియు వారు అనేక కష్టముల సహించి రాష్ట్రభాషా ప్రచారకార్యమును మిగుల పట్టుదలతో గొనసాగించుచున్నందులకు మదరాసు రాష్ట్రవాసులు వారి కెంతయు గృతజ్ఞులు. భారతవర్షమునకంతకును సామాన్యభాషగ నుండదగినది హిందీయైనందునకంటె యువనంతయు దేశీయులకెల్లరకు స్వప్రముగ చెల్లియేయించుకొను కేవల పరభాషయగు సాంగ్లముపై మోహముచే దానిని రాష్ట్రభాషగ నొనర్చవలయు ననువారుగూడ కొందరున్నారు. ఎట్లయిననీ! ఈ వాటికి ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి ప్రభుత్వపాఠశాలలోగూడ హిందీ నేర్పించుటకు విద్యాశాఖాధికారులు నిర్ణయించుకొనుట సంతోషావహము. దీనిచే హిందీ ప్రచార కార్యాలయమువారి శ్రమ ఫలించెనని చెప్పవచ్చును. ఇటుపై వారిభారముగూడ కొంతవరుగును. కాని మరియొక విషయమున నధికమే యగును ఊహార ప్రచారకుల నేర్పరచుభాధ్యత కొంతవరుగును. కాని ప్రచారకులను సిద్ధపరచువిషయమున వారిభారము ఇది వరకున్న దానికన్న నధికమే యగును.

మదరాసు హిందీ ప్రచారకార్యాలయమువారు తాము నిర్వహింపవలసినది రాష్ట్రభాష యగు హిందీయైనప్రచారము కాని హిందీసాహిత్యప్రచారము కాదను విషయము ముఖ్యముగ మననందుంచుకొనవలయును. వారు నీవిషయమును గ్రహించియున్నారని తెలంచెదను. విషయ వారు తమ పరిశ్రమ నిర్ణయించెడి గ్రంథములను జూచిన నీ విషయమున గొంతసందేహము గలుగుచున్నది.

ప్రయోగలోని హిందీసాహిత్య సమ్మేళనమువారికిని మన హిందీ ప్రచారకార్యాలయమువారికిని సంబంధము గలదు. కాని వారు నిర్వహింపవలసినకార్యము వేరే, వీరు నిర్వహింపవలసినకార్యము వేరు.

సాహిత్యసమ్మేళనమువారి పని హిందీసాహిత్య ప్రచారము. తమసారస్వతాభివృద్ధికై ప్రయత్నించుట వారి యాదర్యము. ఆసమ్మేళనము మన ఆంధ్రసాహిత్యపరివర్తనపండిది. మన ప్రచార కార్యాలయము వారిపని రాష్ట్రభాషా ప్రచారము. రాష్ట్రభాష హిందీయైనది కాని హిందీకాదు. హిందీకిని హిందూస్తానీకిని భేదము గలదు. భారతవర్ష మందలి ఆంధ్ర, వంగ, మహారాష్ట్రాదిసారస్వతములెట్లు విశేషముగ సంస్కృత పదధూయిష్టములుగ నుండునో, హిందీయనట్లేయుండును. సంస్కృత పదములయందలి మాధుర్యము మూలమున దేశీయ భాషాసేవకులందరు నెట్లు తమతమసారస్వతముల వానిని విశేషముగ జేర్చుకొందురో యట్లే హిందీభాషాసేవకులుగూడ జేర్చుకొందురు. అందుచే సాహిత్యప్రచారమే యాదర్యముగ గల గ్రంథముల చాలవరకు సంస్కృతపద ధూయిష్టములుగ నుండును. ఇందోవ్యాకరణాలంకారవిషయములతో నిండియుండును. కాని రాష్ట్రభాషా ప్రచారమునకు గావల్సిన గ్రంథము లట్టివి గావు. రాష్ట్రభాషావిధానము భారతదేశమందలి వివిధ సంఘముల ప్రజలసౌలభ్యమును గమనించి యేర్పరచవలసియుండును. ముఖ్యముగ హిందూమతముపైయనుసరించుననుననుచుకొనవలయును. కావుననే రాష్ట్రభాషయగు హిందూస్తానీ సామాన్యజనులు వాడెడి భాషా ప్రపంచములో లేనియరట్టి, భారతీయపదములతో గాని కేవలసంస్కృతపదములతో గాని నిండియుండరాదు జనసామాన్యమునకు సులభముగ చెలియునట్లుండవలయును. ఉభయసంఘములవారిని సులభముగ నేర్చుకొన ననుకూలముగ నుండవలయును. చట్టాభివృద్ధిదేశమందలి హిందీ ప్రచారమునకు జన్మదాతయగు గాంధీమహాత్ముని యాశంక గూడనిదియే. రాష్ట్రభాషాభివృద్ధిని నితరసామకలయభిప్రాయముగూడనిదియే కావున రాష్ట్రభాషాభివృద్ధిసమునకును, హిందీసాహిత్యమర్మజ్ఞానమునకును సంబంధము లేదు. భారతదేశమందలి వివిధప్రాంతవాసులు వివిధసంఘములవారు ననోన్యస్య భాషముల నేక భాషలో నొకరికొకరు సులభముగ చెలియునట్లే కొన నవకాశము గలుగజేయుట రాష్ట్రభాషా ప్రచారోద్దేశ్యము. ఒక సాహిత్యమునందలి వైరుధ్యకరణి కాలంకారికాదిమర్మములను సాహిత్యపరిణామమును బట్టి సాహిత్యప్రచారోద్దేశ్యము. మొదటిది అఖిలభారతవ్యాప్తయశమస్య. రెండవది ముఖ్యముగ ప్రాంతీయసమస్య.

ఇప్పుడు మనకు గావలసినది మనము మద్రాసుహిందీ ప్రచారకార్యాలయము వారినుండి యాశీంపదగినది రాష్ట్రభాషాజ్ఞానముగాని హిందీసాహిత్యజ్ఞానముగాదు.

1. ఉర్దూశబ్దముల పద్యముగ గలిగియుండవలయును సంస్కృతశబ్దముల చెల్లినవియుండవలయును మనప్రాంతీయ భాషలలోనేకలను ఇంతదనుక వనకుచెలియని యుర్దూపదముల చెల్లినవియుండవలయును.

2. కేవలసాహిత్యమర్మబోధకములగు కవయముల బోధించెడి గ్రంథములుగాక భారతీయముగ మాటలాడుటకు వ్రాయుటకు ననుకూలమగు జ్ఞానము గలిగించునది నుండవలయును.

హిందీప్రచారమునకిగాని సామాన్యజనులకుగాని కావలసినది యితరులు మాటాడినదానిని బాగుగబోధపరచుకొని తాము మరల మాటాడుటకు, నితరులు వ్రాసినదానిని గ్రహించి తాముమరల బాగుగవ్రాయుటకు ననుకూలించెడి రాష్ట్రభాషాజ్ఞానముగాని హిందీసాహిత్యమర్మజ్ఞానముగాదు.

తా మేగ్నతచెడి గ్రంథములు కేవలసంస్కృతశబ్దములతోనిండియున్నవను విషయము గ్రహించి ప్రచారకార్యాలయమువారిపక్షమును అట్టిపుస్తకములను కొన్నిటిని సంకలించి ప్రకటించుచున్నారు.

ఇంక సాహిత్యప్రచారమే యాశయముగ గలగ్రంథముల విషయమున హిందీప్రచార కార్యాలయమువారి పరిశ్రమలో నెల్ల ముఖ్యముగ ప్రచారక పరీక్షను జాతము అందు మూడు ప్రశ్నపత్రము లుండును. ఆయాటిలోనొకటి కేవలము హిందీసాహిత్యపరిజ్ఞానమునుగూర్చి దానికి మూడుపుస్తకముల జరుపవలయును.

ఇట్లే ప్రచారకపరీక్షాపరీక్షను గ్రంథములు చాలవరకు విద్యార్థులకు హిందీసాహిత్యసమద్రుహులైన కీర్తుకొని పోవుచున్నది. కాని, రాష్ట్రభాషాజ్ఞానము గలగ్రంథములను నాయభిప్రాయము. అందుచే మద్రాసు హిందీప్రచారకార్యాలయమువారు రాష్ట్రభాషాప్రచారమునకన్న హిందీసాహిత్యప్రచారమునకే యధికతరముగ ప్రాముఖ్యమునిచ్చుచున్నారని వారికి సవినయముగ విన్నవించుచున్నాను.

ఈవిషయమున దక్కతన వహించి యావశ్యకమాలగు మార్పుల గలగ్రంథములను ప్రస్తుతమున హిందీప్రచారకార్యవిధానమును నిర్వహించుచున్నవారిని బ్రార్థించుచున్నాను.

ప్రతివాదిభయంకరం రంగారావులు.

తులసి.

తులసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియను కెంపుగ్రంథము సర్వవృత్తిక క్రిమి కీడుకాది విషయములను, కుటుంబాధ్యక్షులను, హరించు తులసి యోగములను, చంటి జబ్బులను కుదుర్చు తులసి బోషణములను, తులసి సువాత్సవ్యమును, తులసి పురాణమును, తులసి వైద్యమును, తులసి పద్యములను తులసి గోవింద నామములను, తులసి పూజయును యిందు వ్రాయబడియున్నది. వైద్యులకు, వైద్యేతరులకు, స్త్రీలకు మిగుల ఉపయోగమైన గ్రంథము.

వెల 8 ఆణాలు. పొట్టు ఖర్చులు 2 ఆణాలు.

కేసరి కుటీరం,

యశ్వద బోవధశాల, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

గుడివాడతాలూకా బోర్డు కక్షలు.

ప్రధానమంత్రివర్యుని కొక పాఠము- కమ్యూనిస్టుల కొక మనవి.

అన్యథుని ఎన్నుకొనూమి తమై ఆగస్టు 30 వ తేదీన సమావేశమైన గుడివాడతాలూకా బోర్డు పథి యెట్లు గంధర్గోళముతో ముగిసినది సెప్టెంబరు 3 వ తేదీన ఆంగ్లదైనిక పత్రికయందు ప్రకటింపబడిన "గుడివాడ తాలూకా బోర్డు" "గుడివాడ" అను శీర్షికలతో ఒకవిశేషి, స్వక్తియవిశేషి వ్రాసిన లేఖలుచూచిన ప్రజాసంస్థలవలన యీ బోర్డు తెలుల వడచుచున్నది పాఠకమహాశయలకు ఓకేవరగును ప్రజాభ్యుదయమునకై యేర్పాటుచేయబడిన యీ సంస్థలందు ప్రజాప్రతినిధులమని చెప్పుకొని, సాసముల నలంకరించి కక్షతే ప్రధానముగ తెల్పుకొని బోర్డుల పేరీపాలనను ప్రభించుటకూడ మనము చూచుచున్నాము.

కక్షతే ప్రధానముగా తెల్పుకొనునప్పుడు యేదోకారముమీద సభాకార్యము నెఱవేరుచుండా నిరోధింపవచ్చును. ఇందుకు 80-వ తేదీన సమావేశమైన గుడివాడ తాలూకాబోర్డు సాక్షి. ప్రభుత్వమువారు సభ్యుల నియమించుపుకు సభ్యునిపేరు, తండ్రిపేరు, గ్రామము వివరముగ ప్రకటించియుండిన యీ గంధర్గోళమునకు అవకాశముండెడిదికాదు. ఇక ముందుండి ప్రభుత్వమువారు నియమితసభ్యులను పూర్తివివరములతో ప్రకటించుట చాల అవసరము. నియమిత సభ్యులు లేకుండా లోకభోర్డు చట్టముకు సవరించిన యీ కక్షముండదు. కక్ష ప్రధానమైనపుడు యేదోకారము దొడకపోవునా? కేర్లు, తండ్రిపేర్లు ఒకటిగాగలవారు ఒకే గ్రామముందుకూడ గలరు. అప్పుడు పేరు, తండ్రిపేరు, గ్రామము పేరు ప్రకటించినను కక్షియలకు చొటుండకపోదు. పూర్వమునుగారి ప్రజాసేవకుల మని యే నాడు సభ్యులు దలతురో ఆనాడే ప్రజాసంస్థలు బాగుపడుట కవికాశముండును. లోకభోర్డు చట్టమును సవరింపవచ్చు ప్రధానమంత్రివర్యులకు గుడివాడతాలూకాబోర్డు మంచిపాతము నొసంగినది. ఈపాఠాభ్యుదయము మంత్రివర్యులు లోకభోర్డు చట్ట గుండు చొప్పించి చట్టమును సవరించెదరు గా!

గుడివాడతాలూకాబోర్డు కమ్యూనిస్టు యుద్ధభూమియగుట చాలనిచారము. కాదుసిగ్గు. క్షేత్రముకాదు నుమండి. వామ్యాలముమాత్రమే. ఇంతటితో పోయిన సంతోషమే. ఈయుద్ధగమున భవము మానము అర్పి పరచుచున్నది. మావాణిహానిములు వర్ధింపబడుచున్నవి. పట్టుదలలే ప్రధానములైనవి ప్రజాసేవ నున్న. పూర్వలాభించిన విత్తమునుమాత్రము వెదజల్లుచున్నారు. ఫలితమేమన ప్రజలలో హాస్యాస్పదులగుచున్నారు. మర్యాద లడుగుంటున్నది. తదితర సంఘములకు యీసంఘము నెడ కంటక మేర్పడుచున్నది. ఒక్కగుడివాడ తాలూకాబోర్డు నందేకాదు, తదితర బోర్డులందుకూడ వీరిస్థితి దాదాపుగా యితమాత్రముననే యున్నది. యధాభ్యుత్థిని విచించినందుకు క్షమించుచు.

ఓ సాంఘికమహాశయలారా! ఆయిదిన కమ్యూనిస్టులకి విహాసభయందు అన్యథులకు ముగ్ధులై నూతనికి రాముశేషయ్య చాచిగా రీవిషయమై కన్నీటితో చెప్పిన వేదవాక్యములను పరిశీలించి ప్రజాసంస్థలకు స్వస్తిజెప్పుడు. ప్రజాసేవతేయ నిర్భయున్న అనేక విధములుగ చేయవచ్చును. ప్రజాసేవచేయవచ్చువారు తాలూకా బోర్డులకు వెల్లిననువందే. కాని తాలూకాబోర్డులను రూఢులుగాజేసి మానవిత్తములను వెదజల్లి హాస్యాస్పదులగుటకంటె వాని నండి బయటికి వచ్చుట మంచిదేకాదు. మాంబుగడ్డ అందు గలమున్నప్పుడు ఇట్టిప్రణాళిక వచ్చిన యనంతరమీ సంఘమెంత ధీభిత్తిమై పోయినదో విచారించుచు. సంఘముందు వికమత్యము నున్న. ఏ గ్రామముందు చూచినను మనపార్టీ లే. ఇల్లుచక్క జేసుకొనిగదా యితర విషయమాలోచించుట. సంఘమును విద్యావంతముగ జేయుటకు మీశక్తిసంతకు ధారపోయుదు. మీ కాలమును మీ ధనమును వినియోగింపుచు ప్రజాసేవ వెనుకంజవేయకుదు. సంగమమిడిమిడియున్న అనూయను పాఠాలు. ధాజ

కీయరంగమున పనిచేయుటకు మనము తయారుకావలసియున్నది. అంతవఱకు మనము దూరముననుండుటయే మంచిది. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో క్రిడాను చంద్రయ్యగారను అతిమాంససభ్యులు చేసినపని యెంతయు సమంజసము కారణమేదైనను వారి ననుసరించుట కమ్యునిస్టులనిధియని నామనవి. సంఘగౌరవముకాపాడ నలవితిలేని కక్షలకు స్వస్తిజెప్పుడు. అంగుల కనమర్మలనుండులేని మీరూ రాజీనామాలను దాఖలు చేయుదు.

కమ్యూనిస్టు సేవకుడు

Advertisement for Allenburys Foods. Text includes: 'The Allenburys Foods.', 'బిడ్డలను పెంచుటకు క్రమమైన పద్ధతి.', 'భూమి కమం దంతయు, కృత్రిమత గల తక్కువ తగ్గుదలనుండి వెలుగువేయ యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చినవి.', 'ప్రతివారిమును ధౌడియూకు క్రొత్త సరకు వచ్చుచు అన్ని ఉగ్రాణములలోను మందు లమ్మువారికడనుకొరకు.', 'Allen & Hanburys Ltd, London', 'Special Representative for India A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, Calcutta.', 'బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ' అను మా ఇంగ్లీషు పుస్తకమునకు వ్రాయుడు. ఉచితము.

నువర్త సుందరరసము సవామేహములకు సంబంధించి. కీర్తి శేలి జేటూరి గుండరకాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సవామేహముల నైనను గుదుర్చును. ఇకాజెకన్న అవసరము. యీ మాత్రలం. ర్పు. 5/ వాడువిధము ముందుకొనిపరచుచు. 206 ఆర్తరసాయనశాల, ముక్కాల్, కృష్ణా.

Advertisement for Goodwin's Wild Rose Soap. Text includes: 'Goodwin's Wild Rose Soap', 'మితమైన సవాసన విడువక ఈటాంబలేట్ సబ్బునువాడుటచే మీచర్మమునందుగల జెంజెలవంటి మృదుత్వము అట్లనేయుండును.', 'Made by GOODWIN'S, Manchester', 'Agents: P. HOLT & Co., Ltd. P. O. BOX 237 MADRAS. 3433'

77, నారాయణమొదలి బీధి, మద్రాసు.

செய்த நாள்: Goksheeravardhani Powder Manufacturing Co., P. B. No. 314, MOUNT RD. MADRAS.

తపాలపుటె 287, మదరాసు.

“రాత్నము - దరిద్రనారాయణుడు”

పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థులకు మహాత్ముని దివ్యసందేశము

బాల్య వివాహములు - బాల వితంతువులు

విద్యార్థుల దురభ్యాసములు

పచ్చయప్ప ప్రతిష్ఠాపనలందు హిందూమతాంతరుల జేర్చుకొనుడు

గాంధీమహాత్ముడు నేటికడయును పచ్చయప్ప ప్రతిష్ఠాపనా విద్యార్థులకు రాత్నమునుగూర్చియు, బాల్యవివాహములు, బాలవితంతువులను గూర్చియు ఒకగంటకుపైగా దీర్ఘమగు ఉపన్యాసము గావించిరి. చెన్నపురి కరుదెంచినది మొదలెంతటి దీర్ఘోపన్యాసమును మహాత్ముడు గావించియుండలేదు. మహాత్ముడు నేడు మామూలుకంటెను దిగ్గజ మాటాడిరి. పచ్చయప్ప కళాశాల భవనమునందు విద్యార్థులతోను, ఉపాధ్యాయులతోడను, తదితర పురస్కారులవలెను నిండియుండెను. కళాశాలప్రధానాచార్యులు చిన్నతండ్రిగారును, ఆంగ్లభాషోపన్యాసములు ప్రఫెసర్ పి. సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారును మహాత్ముని ఆహ్వానించి భవనములొనికి గొనివచ్చిరి. పితవ విద్యార్థులు తాము వసూలు చేసినధనమును (సుమారు 100 లు) ఖద్దరునిధికి సమర్పించిరి.

మహాత్మునిసేవలను గొనియాడుచు సన్మానప్రత్యమును సమర్పించిరి.

తాత్కాలిక కళాశాలాధ్యక్షులగు శ్రీచినతంబిశెట్టిగారు మహాత్మునకు స్వాగత మొసంగుచు పచ్చయప్ప ముదలియారు గారి దానిధర్మములను నీకళాశాలసంస్థాపింపబడినదనియు, కళాశాలయందు 1200 యున్న; హైస్కూలు శాఖయందు 800 మందియున్న హిందూవిద్యార్థులు విద్య గలపబడుచున్నారనియు, పీఠాధ్యక్షులగు మహాత్మునకు ఖద్దరునిధికి ధనమును సమర్పింపసంకల్పించినదియు, ఖద్దరే స్వరాజ్యసంపాదనకు దౌర్జన్య విరహితమగు పరమోత్కృష్టపాధన మని తమ సంపూర్ణ విశ్వాస మనియు పల్కిరి.

ఆరణ్యకాలం అనుబాటుడు ఖద్దరు శాలువచే మహాత్ముని ఆలంకరించెను. శ్రీ మదురైకేళ ఆనువారు మహాత్మునకు 100 సమర్పించిరి. భవనమునందు కడవరకు కూర్చుండి యుండిన విద్యార్థులెల్లరును ఆలంకరింపబడుచు మహాత్ముడు ఎప్పటికంటెను కొంచెము దిగ్గజ ఉపన్యసించెను.

మహాత్ముడు

కళాశాలాధ్యక్ష! విద్యార్థులారా! మిత్రులారా!

దరిద్రనారాయణునికై మీరు నా కొసంగిన ధర్మము లన్నిటికిని నేను మీకు నందనము లర్పించుచున్నాడను. నే నీ భవనములోని కరుదెంచుట కిది ప్రథమసమయముగాదు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సమస్య సందర్భములో ఇంతకు పూర్వము 1896 సం॥నం దొకమార్చి 1 కే తెంచెయియుంటిని. ఆ కళ్ళేములగు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారా నాటిసభ కథ్యక్తత వహించిరి. నాటిసందర్భమును నేడెలస్సందర్భము తెచ్చుచున్నాననగా విద్యార్థులతో పరిచయము గావించుకొనుట కదియే ప్రథమతరుణము. అనగా ఈ కళాశాలయందలి విద్యార్థులతోడనేగాదు. భారత వర్ణమందలి విద్యార్థిప్రపంచ మంతటితోడను ఆ దినముననే ప్రథమపరిచయము గలిగినది. నేను సామాన్యమైన మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షావరకునాత్రమే చదివియుంటినిని మీకందరకు తెలిసి యుండవచ్చును. అందుచే భారతదేశములో కళాశాలవిద్య యని పిలువదగినవిద్యను ఆభ్యసించియుండలేదు. వినను నాడు నాయుపన్యాసము ముగిసినపిదప వందనము లర్పించుట జరిగిన యనంతరము నేను భవనమును వీడి వెలుపలి కరిగితిని. వెలుపల విద్యార్థులు నాకొరకై వేచియుండిరి. నా సాహసమునకై మిక్కిలి ప్రశంసించిరి. నాపై వారికి గల దౌర్జన్యవిరహితప్రేమాధిక్యములను సాధ్యమైనచో నన్నే ఖండఖండములుగ ఉత్తరించి యుండితిమి. నే నీకాలములో భారతవర్ణమునం దంతటను పంచికెట్టుచుండిన పచ్చప్రకృతిసాక్షాత్కరములను నాచేతిలో నున్నంతవరకు వారు తీసికొనివెళ్లిరి. చెన్నపురియందు నాయుద్యమమును నన్నును అందరికంటెను ఎక్కువ బలపరచిన కీ|| శ్రీ|| జి. పరమేశ్వరన్ పిట్టెగారిని విద్యార్థులకుగానే ఆప్రకటన ప్రత్యములను 10 వేలను ముద్రించింది యొసంగుమని నేగోరియుంటిని. వారట్లుముద్రించి నాకొసంగిరి. ఆకాలమున విద్యార్థులు దక్షిణాఫ్రికాసమస్యను తెలిసికొనుట కంతటి జైత్తుకృత్యమును గన్నరచిరి. నాకు విద్యార్థులతో అట్టిసందర్భములో పరిచయము

గలిగినది. నేనమందానందమొందియుంటిని. “భారతమాత తన సంతతిని గాంచి సంతసించుచును. తన యాశయములన్నియు వారిపై నిర్బింపుకొననగును.” అని నాలో నేదలచితిని. ఆ నాటినుండియు విద్యార్థులతో నాపరిచయము అపరిమితముగ ఎన్ని యో ముడుం గులు హెచ్చి పోయినది. కాని ఎవ్వ రధికముగ నాకిట్లుగో వారివద్దనుండియే మరింతగోరు చుందునని నేనిదివరలో బెంగళూరులో నుడివినట్లు మీరు నా కధికముగ నొసంగినందున మీవలన ఇంకను అధికముగ కోరుటకు నాకు హక్కు నొసంగియున్నారు. మీరు నాకెంతయెసంగి యుండినను నేనెన్నటికిని అంతటితో సంతృప్తిజేందెడివాడ గాను. నాభాగ్య వశమున నే గావించు చుండు నేవాక్యములను మీరు బేర్కొనియున్నారు. ప్రేమతోడను భక్తితోడుతును మీ కొసంగిన సన్మానప్రత్యమును దరిద్రనారాయణునికేదనూచించి యుండిరి. కళాశాలాధ్యక్ష! మీరురాత్నమువిషయమై నాకు గల యభిప్రాయమును నిష్కాపట్యముగ హృదయపూర్వకముగ బలపరచితిరనుటకు నే నేమాత్రము సంతోషింపజోను. సుప్రభాతములును, విజ్ఞానవంతులునగు నాదేశజులనేకులు ఈరాత్నమును తృణీకరించియుండిరిని నే నెరుగుదును. మనఆక్రమణలైండు మన తల్లులు తీసి మూలను పారవైచిన నీరాత్నపుకొయ్య ముక్కవలన స్వరాజ్య మెన్నటికిని చేహారబోదని అట్లు జేసి యుండిరి. వినను మీరు నాయభిప్రాయములనే బలపరచితిరి. అందులకు నా సంతోషమును నేను వెల్లెబ్బుచుటకు భావచాలదు. విద్యార్థులారా మీరు మీ సన్మానప్రత్యమును చెప్పనలసినంత గ రాత్నములగూర్చి చెప్పకుండినను మీ హృదయపేటిక లందు రాత్నమునకు అర్హులైన మోసంగదరని నే విశ్వసించుటకు చాలినంతగ జెప్పియుంటిరి. కావున రాత్నముపై మీమకుల అన్యాయమురాగమన నొసంగినధనమే ప్రథమము కడపటిదియు నగు అనురాగప్రకటన యని తలంపజేయవలదు. మీసానుభూతి కియ్యది కడపారియునుచో నాకు మిగుల భేదము జనించును. ఏమనగా మీరు నాకొసంగిన ధనముతో నిత్యోపవాసములచే కృతీమ లక్షలకొలది నిర్భాగ్యులగు దేశీయులకు ధరించుటకు గాను ఒసంగెడి ఖద్దరును మీరే ఉపయోగింపనిచో ఈధనము నా కావశ్యకము లేదు.

పెదవులపై ప్రేమతో స్వరాజ్యము దున్నానప్పుడు

రాత్నముపట్ల పెదవులపై ప్రేమను కలిగియున్నమాత్ర మున, అభిమానముచే నా దోసిలియందు కొలది యాప్యములు విసరిజేసినంతమాత్రమున స్వరాజ్యము లభింపజాలదు. తీవ్రమైన నట్టియు, అనుదినము తీవ్రతమగుచున్నలక్షలకొలదికష్టతీపు లను, ఉపవాస కృతీభూతులు నగు దేశీయుల సమస్య పరిష్కరింపబడజాలదు. నాతప్పును సవరించుకొన గోరెదను. కష్టతీపు లని పల్కియుంటిని. అది నిజమగు వర్ణ నయినచో నేసంతసించి యుండెడివాడను. కాని దురదృష్టవశమున మనప్రతిభావిషయములో రుదులు మార్చుకొనినదేమన ఈ ఉపవాసభేదముచే నవయుచుండు దేశజులకు సంవత్సరము పొడుగునను పనిలేకుండ జేసివైచితిమి. వారేమాత్రమును కోరియుండని విశ్రాంతిని సంవత్సరములో నాలుగు నెలలైనను వారిపై విధించియుంటిమి. ఇది నాయూహాప్రపంచమున బాడమిన భ్రమగాదు. జనసామాన్యము నందు కలసి మెలసి సంచరించి తమ యనుభవమును దెల్పిన మీ దేశీయులనూట త్రోసిజేసినను అనేకులకు అంగీయ పరిపాలకు లే పెక్కుమారులు నుడివిన సత్యము. ఇక నేను మీరు నాకొసంగిన ఈధనమును గొంపోయి ఆకలిచే నకనకలాడు సోదరీ మణులకు పంచియిచ్చినచో ఈసమస్య పరిష్కరింపబడదు. మీరుమిక్కిలి వారి ఆత్మలను బుహిషములుగ జేయును, వారు భిక్షుకులును, భిక్షుకురాండ్రై భిక్షులనుచే జీవనముగడపెడి వారగుదురు. భిక్షులనుచే జీవితములను గడపు జాతిని అట్టి సంఘటనమునండి భగవానుడు రక్షించుగాత! తమ యిష్టగోచరములపై మనియుండు నీ సోదరీ సోదరులకు పని జూపుటయే మీరును నే నును గావించదగు ధర్మము.

వారి కొసంగదగిన పని ఇది యొక్కటియే. ఇదిగొరవకరమగు పని. ఒక అణాయినన ఇది ఎంత అని మీకు తోచవచ్చును. రెండుమూడుమైళ్లు నడచి పరిశ్రమ గైకొనుటకు బడగించి కాలమును వృథాపుట్టుకై ట్రాముబండిలో నెక్కుటకై ఆ అణా కానును అలక్ష్యముతో ఖర్చుచేసెదరు. అణాయినని మీకువిలువలేదు. కాని ఆ అణాకానును మీరు నాకొసంగినపక్షమున మీరు నాయందు గన్నరచిన విశ్వాసమును నేను క్రమముగ కార్యరూపమున ప్రకటించిన ఆ అణాకానే ఒక దిక్కుమాలిన సోదరీకి జేంది ఆచట సార్థకముగను. ఆమె తన స్వచ్ఛాస్త్రముతోనడకబడిన అందముగ నూలును చరిత్రయు కవిత్వమును లీనమై యున్న నూలును నాకొసంగును. ఆదారముతోరాకొనుటలకు దుస్తులను తయారుజేయదగినదియని వాయభిప్రాయము. మిల్లు నంచి తయారుగు కాలికోగుడ్డకు అట్టి చరిత్రగలదా? నాకెంతటి ముఖ్యమైనను నే నీ ఒక్కవిషయమునుగూర్చియే ప్రసంగింపరాదు. మీ రిదివరలో నే ఖద్దరు లిప్ప మరొకవస్త్రము నుపయోగింపమని సంకల్పించుకొనియుండినపక్షమున, ఇప్పుడైనను అట్టి సంకల్పమును గావించుకొని తచ్చిన్నముగ నాకిధన మొసంగియుండనియెడల నాకు మీకొసంగిన ధనము సహాయముగనుండుటకు మీరుప్రతిబంధకమై యుండగలరు. నాకిధన మొసంగినందునగాని, నాకొసంగిన సన్మానప్రత్యమునకు హర్షధ్యులు గావించినందునగాని ఖద్దరు సందేశమందు మీమవిశ్వాసముగలదని నేను సమ్మతమన్నానని తలంపజోవలదు! మీరుగావించిన ప్రకటనప్రకారము మీరాచరింతురని నమ్ముచున్నాను. నన్నేరీతిపై నను సంతృప్తిజేయుటకై మీరు నాకిధనము నొసంగితిరని చెప్పుకొనుట కవకాశ మొసంగకుడు.

ఒక తమిళనాడు సోదరుని జోస్యము

తమిళనాడులో నొక సుప్రసిద్ధుడుజేప్పిన జోస్యము యదాదాముగ చేయవలదు ఆ జోస్యమేమియో మీ రెరుంగురా? నేను ఎరుగించినపిదప తమమును బూడిదచేయుటకు రాత్నపుకొయ్యలునప్ప వేరుగకొయ్య లనసరముండదని పల్కిరి. వారు నాకు నే హీతులు. వారికి రాత్నముందు విశ్వాసము లేనందునను, రాత్నము రాత్నమని రాబోవుచుండువా రందరును నాపైగల గొంపమాత్రమున అట్లు జేయుచున్నారనియు తెల్పిరి. ఈ యభిప్రాయమే నిశ్చయమైన అంతకంటెను జాతీయవిషాదము వేరొకటియుండవోదు. అట్టి విషాదమునకు మీరు నేరుగతోడ్పడినవారయ్యెదరు. ఆ మహావీరకార్యము నందు మీరు పాల్గొనినవారగుదురు. ఇంతకంటెను జాతికి ఆత్మ వివాళకరము వేరొకటికలగజాలదు. రాత్నమునందు నిశ్చలమును విశ్వాసములేనిచో దానిని నిరాకరించుదు. అప్పుడు మీప్రేమ ను యదార్థముగ బయల్పరచినవారగుదురు. వినను నేడు మీరు రాత్నమును పరిత్యజించినచో దరిద్రనారాయణు నే త్యజించినవారై యొద్దరని నేజెప్పగలను. ఈ వాక్యమును అరణ్యోదనముగ నైనను చెప్పెడి సంతోషమును నాకు కలగజేయును. మిమ్మును నమ్మును, అపమానమునుండి, పరాభవమునుండి సంగోరములకై అదియొకవిషయము. ఇంకను నెక్కు విషయములు గలవు.

బాల్యవివాహములు - బాలవితంతువులు

బాల్యవివాహములు, బాల వితంతువులనుగూర్చి మీరు బేర్కొనియుంటిరి నే నీ ముదరానురాజధానికి వచ్చుటకు ముందుగ తమిళనాడునుంచి యొకప్రముఖుడు ఒక లేఖను నాకు వ్రాసెను. విద్యార్థులకు ఉపన్యసించునపుడు బాల్యవితంతువుల భీకర కష్టపరంపరలనుగూర్చి నేను పట్టదలతో జేప్పుటలేదని యు, ఇతరరాజధాను లన్నిటిలో కంటెను చన్నరాజధానియందు బాలవితంతువుల ఇడుమలు మిక్కిలమై, దుర్భరములై యున్నవనియు ఆ లేఖయందు రుజువుజేరి. ఇందలి సత్యమును నేపరిక్షించియుండలేదు. నాకంటెను ఈవిషయమును మీరే బాగుగ ఎరింగి యుండవలెను గదా? వినను ఇచ్చట సమావేశమైన యువకులను నే గోరునదేమనగా మీరుదారమచనుగల్గలై యుండవలెను. అట్లులైనచో మీకొకసలహా నొసంగెదను. మీలో ఇక సంఖ్యాకులు అవివాహితు లని తలంచెదను. మీలో కొందరు బహుచారలనికూడ నమ్మెదను. విద్యార్థులను నేనెరుంగుదును గాన కొందరు అని చెప్పటకు నే సంతోయు చింతిలుచున్నాను. కామప్రేరితములగు దృక్కలను తమ అక్కచెల్లెండ్రై బరపిన విద్యార్థులు బ్రహ్మచారులు గాజాలరు. మీహృదయములపై చేయివైచికొని మేము బ్రహ్మచారులమని చెప్పజాలరు. విద్యార్థులు నన్ను మోసగింపరుగావున మీరునన్ను మోసగింపరని నేను రుదును కావున మీలోకొందరు బ్రహ్మచారులని చెప్పవలసి వచ్చెను. అట్లులైన మీరీ ప వి త్ర సంకల్పమును గావించుకొనవలెను. వి తంతువు గాని బాలి కలను మేము పెండ్లియాడము. బాలవితంతువులను చిరకాలం జైదను. అట్టి బాలవితంతువులు భింపనిచో నివాహింప

మానకొనెదము. అను సంకల్పమును గావించుకొని ప్రపంచ మునకు మోక్షమును ప్రకటింపుడు ! మీ సోదరీ రత్నము లను ప్రేమించువాడైన నో మిత్రులకుండులకు మీ యా నిశ్చయ మును చెప్పుడు. పది పదునై డేండ్ల కుటుంబముల బాలిక వివా హవశబడు ఈకర్మకు తన సమ్మతములేని, ముక్కుపగ్గులారని బిడ్డ, భర్త జీవించియుండెనో లేదో యెరుంగని పసికూన మా తాత్తుగ విశంతువని ప్రకంఠమునందు ప్రకటింపబడిన ఆయ్యది సత్యదామణము, ఘోరపాతము.

హిందూమతమునందు విశంతువు అనుపదమున కంతయో పవిత్రమగుభావముగలదు. రానుబాయి రనడేచంటినిజమగు వి తంతువును నేను పూజించువాడను విశంతువైయుండు కైట్టా ఆయను ఎరింగియుండెను. కాని పదిపదునైదు సంవత్సరముల ప్రాయముగల బాలిక, భర్తయనకైట్టవాడో ఎరుంగజాలని యువతివిధవయనుటసత్యహాసి. మిరొసర్పుసత్య, జ్ఞానాశ్వేషణ ములో ఈ పవిత్రసంకల్పమును గావించుకొనడనినేను మిమ్ము లను కోరుచున్నాను. ఈ రాజధానియందు బాలవిశంతువులుం డుట నిశ్చయముగానిచో నావాదన నిస్సారమేయగును. కాని బాలవిశంతువులుండుట నిక్క వ మై న ప త్న ము న ఈ య న్నాయ ము ను తొలగించుట కై మిరు కృతసంకల్పము గావలెను. ఇట్టిపాపము, లొనర్చిన జాతి వాని ప్రతిఫలము ననభీచుమనని విశ్వసించునంతటి ఛాందసుడ ను నేను. కావున ఈత్రాపములన్నియు పర్యతములవలె పెరిగి మనల నీదాస్యసిద్ధికి దెచ్చెనని నిశ్చయముగ నమ్ముచున్నాను. ఏచ్చటను కనివిని ఎరువగని ఆయ్యోత్తమగు స్వర్గిగాలరా విధానమును కామస్స స భ వారు మీ చేతులలో పడవేయవచ్చును. కాని ఆవిధానమును నిర్వహించుట కర్హులైన శ్రీ పురుషులు లేనిచో అట్టి విధాన ము నిరుపయోగము. ఇట్టి విద్య నభ్యసించిన మామ పురుషుల మనియు మనలగాని ఇతరులగాని పరిపాలన గావించుట కర్హులమనియు 30 కోట్ల ప్రజలుగల జాతిని నిర్బంధగలమనియు తలంపగలరా? ఒక్క విశంతువైనన తన ప్రధానావశ్యకములను సఫలము గావించుకొన నెంచి బలాత్కారముచే నిరోధింపబడు నంతవరకు అది మతము గానేరదు. మతముయొక్క ఆభాసము హిందూమత విశ్వాసికై నే నిట్లు పలుకుచున్నాను. పాశ్చాత్య భానోన్మాదముచే నేను మాటాడుట లేదు. పాశ్చాత్యుల నుండి అనేకవిషయముల నేను అభ్యసించితిని. కాని దీనినిమా త్రముగాదు. మిక్కిలి దుర్భరమగు అనుభవమువలన, దుస్సహనీ తినుండి నే నిట్టియభిప్రాయమును గలవాడనైతిని. ఏమనిన హిందూమతమునందు దిట్టివైధవ్యమున కావశ్యకతయేలేదు. అని పలికిరి. మహాత్ముడింకను సిగరెట్టు, కాఫీ, టిపానీయములు మొదలగు విద్యార్థుల దుర్భావములనుగూర్చియు, హిందీభా షా పతనమునుగురించియు, మాట్లాడి పచ్చయప్ప కళాశాలయం దు పంచములను, మహావృద్ధియులు మొదలగు వారి ని తేర్చు కొనకుండుట ను విని ఆ విషయముపై కొలదినిముసలు లుపన్యసించిరి. పంచములను, మహావృద్ధియు లనును ప్రవేశము గలుగజేయవలెనని పచ్చయప్ప ప్రతిష్ఠాపనా ధర్మకర్తలకు విజ్ఞప్తి యొనరించిరి.

మీదప సభ ముగింపబడెను.

ఉపన్యాసశేషము శేషిడినను ప్రకటింపబడును.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారు

ఆంధ్రాసుగారు సింహానుభవులు బొంబాయిలో 5-వ తేదీన దిగిరి. గురువారముసరికి సిస్టాచేరుదురు.

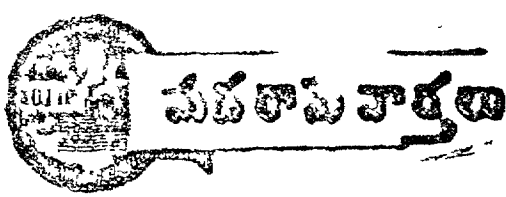
లండనునుండి బొంబాయివారితో మాట్లాడుట

ఇండియను రేడియో టెలిగ్రాఫ్ కంపెనీవారు ఇండియా ఇంగ్లాండుమధ్యవీధులనెరులెను యంత్రనిర్మాణముగూర్చి బొం బాయిలోని కొందరుప్రతికాశినిధులకు జూపి లండనులో కొందరితోను పిరుమాట్లాడిరి.

కోయంబత్తూరు సమ్మె

సెప్టెంబరు 7:- కార్మికసమ్మెగూర్చి అధికారు లిది వరకు నూచించిన ఒడంబడికను యిండుకూర్పునట్లు తేయగల్గి తినని వి. శివరావుగారు నిన్నటిసభలో చెప్పిరి. నేటిసాయం 5-వరకును పరీక్షలు విశేషముగి తెలియనిది.

కార్మిక నాయకుడు ఎస్. ఎస్. రామస్వామి ఆయ్యం గారిపై మేజిస్ట్రేటు ఒసంగిన 144 సెక్షనును జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారు మార్చిరి. జిల్లాఅంతటిలోను మాట్లాడమాడనని నిషేధించి యుండగా కోయంబత్తూరు పునమునందు 5 వైద్యలో పుగ్గ లని కత్తికరుగారు మార్చిరి.

మూడవ యాదవసభ:- పై సభ మధురలో ఈ నెల 17, 18, తేదీలయందు రావుసాహెబు శేఖర్పాల పిల్ల గారు కోయంబత్తూరు గవర్న మెంటు స్టే డరుగారి యన్వేషణతను జరుగును.

ఆంధ్ర లిటరరీఅసోసియేషన్, లయోలాకళాశా ల- నుగంబాకము:- 8-9-27 తేదీ గురువారము, ఆంధ్ర లిటరరీ అసోసియేషన్ మీటింగుజరుపబడును మ-రా-రా శ్రీ దేశ్ ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సత్యాగ్రహము (గాంధీగారి సందేశము)నుగురించియంపన్యసించె దరు.

నీలుసత్యాగ్రహము కొనసాగుట

వాలంటీరులు మహాత్మునితో సంప్రతించుట

మహాత్ముడు పూర్తిగ సానుభూతిచెలుపుట

మద్రాసులో నీలువిగ్రహ నిర్మాణముగూర్చి సత్యాగ్రహముజేయ సంకల్పించుకొనిన వాలంటీ రులు కొందరు సత్యమూర్తి, కొళందయి, ఎల్లూరి రామరావుగార్ల నాయకత్వముక్రింద మహాత్మే గాంధీ గారిని నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గం. దర్శించిరి. మహా త్ముడు గంటనేపు వారితోమాట్లాడి మరల నేడు మధ్యాహ్నము అదేసమయమునకు రమ్మనగా నేడు గూడ వారుపోయి 3 1/2 గ. వరకు మాట్లాడిరి. మహా త్ముడు తనసంభాషణయందు ఈవిధముగనుడివిన్నట్లు తెలియుచున్నది. వాలంటీరుల ధైర్యసాహసముల మెచ్చుకొని ఈఉద్యమమునందు తమకుగల సంపూ ర్ణ సానుభూతిని తెలియజేసిరి. ఉద్యమమును జయ ప్రదముగ నడపింపగోరుచు తమకు చేతనైన సహాయము జేతుమనిరి. యంగుఇండియా పత్రికలో నీ విషయమయి తమయభిప్రాయమును స్పష్టముగ వ్రాయదుమనిరి. నీలు విగ్రహమునకు అర్పణము సముద్రముగాని ఇంగ్లాండుగాని ఇండియాలో నొక చెత్తలకొట్టుగాని అయియున్నదనిరి. బాధ్యతగల నాయకు లెవరయిన యీ ఉద్యమమును నాయకత్వ ము వహించి నడపించిన బాగుండు ననిరట.

రేపటినుండియు వాలంటీరులు సత్యాగ్రహ మును తగు యేర్పాటులతో కొనసాగించుటకు నిశ్చయించిరి. నేడు ఒక కడలూరు వాలంటీరు అరెస్టయ్యెను.

ఆర్యవైశ్యమహాసభ, నేలం

ది 4-7-27 తేదీ న నెలములో ఆర్యవైశ్యమహాసభ, యవజర మహాసభయును సమావేశమైనపుడు మున్సిపాల్టీలో జయముగాంచినందున నాట సువర్ణపతకము ఆహ్వానసంఘము వారు పంపించియున్నారు. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిని. యింక ను ఆ సమయములో 2ల ప్రదర్శనముగావించిన కలియంగ భీమ విరుదాంకితులకు మద్రాసు నివాసులునగు చంగయ్య శ్రేష్ఠిగారి కిని, విలువిద్యాప్రదర్శనముగావించిన (తుని) నివాసులును, కలి యుగార్థుల విరుదాంకితులును నగు యం రామమూర్తిగారి కిని సువర్ణ పతకములు నిచ్చుటకు ఆహ్వానసంఘసభలో తీర్మా నింపబడి సరియైన అడ్రసు తెలియక వారికిట్టి నీ నిలవ వుంచిన టుల తెలియచున్నది. కానవైవారిద్దరు వారివారి అడ్రసులను పంపి బహుమానములు బడయుదురని కోరుచున్నాను.

గర్ర వీరరాఘవులు,

వైశ్యవ్యాధామసంఘము, గుంటూరు, వార్యదర్శి.

బొంబాయిలో దాదాభాయి నాగోడిగారి వార్షికో త్సవము 5 వ తేదీన అతివైభవముతో జరిగెను.

సర్ పి రాజగోపాలాచార్యగారు 5-వ తేదీన "జిన్ వా" నాకపై బొంబాయిలో దిగిరి.

మంభకోణం, సెప్టెంబరు 6:- నిన్న నాగమరిగి 10 మంది గాయపడిరి. నూనె డబ్బాలు కొన్ని కొట్టుకొనిపోయెను. (ఫీప్రెసు.)

కాశీ, సెప్టెంబరు 6:- ఇల్లుకూలి గృహాయజమానియు ఆతినికూతురును ఇరువురు కార్మికులును మరణించిరి. (ఫీప్రెసు)

ల హోరు, సెప్టెంబరు 6:- జిల్లాన్యాయాధికారి తిరిగి 144 సెక్షను మరి రెండునెలలు అమలులో నుండునని ప్రక టించెను. (అ.ప్రె.)

కరాచీ, సెప్టెంబరు 6:- ఆక్టింగు జూడిషలు కమిష నరు జూరీతో నేకింభించి 405 సెక్షనుక్రింద సాక్షింట్లు మోటార్గారికి 4 నెలల కఠినశిక్ష విధించిరి. (అ.ప్రె)

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 6:- పరిశిషులు శాంతించినవి. ఎట్టి భయమును లేదు. అధికారులు జాగ్రత్తగా నున్నారు. నాయకులు రాజీప్రయత్నములు కావించుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

కరాచి, సెప్టెంబరు 6:- అల్పహిందు ప్రతికాధిపతి 2 1/2 ఏండ్ల క్రితము మహమ్మదీయమతమును స్వీకరించి ఇంతదనుక కనబడకుండిన దివాజులును కోర్టునను స్వాధీనపరచెను. తండ్రి గార్డియనుగ నుండగోరుచు అప్పలుచేసెను. 17-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (ఫీప్రెసు.)

నాగపూరుసిద్ధి

నాగపూరు 7:- నిన్న రాత్రి మరేయేమి కొట్లాటలులే కుండ జరిగిపోయెను. కాని దుకాణములుమాత్రము మూయబడెను గవర్నరుగారు నేడుదయము నగరులోతిరిగి పోలీసు యేర్పాటు లను గాంచిరి.

అ. భా. ఆర్యమహాసభ

డిల్లీ, సెప్టెంబరు 5:- ఆ భారత ఆర్యులసమితివారు నిన్నను సమావేశమును అ. భా. ఆర్యమహాసభ నవంబరు 4, 5, 6 లందు జరుపుటకు నిశ్చయించిరి.

ప్రాన్సులో భారతీయుల స్మారకచిహ్నము

ఐరోపా మహాసంగ్రామమునందు చనిపోయిన భార తీయుల స్మారక చిహ్నము ప్రాన్సులో స్థాపింపబడును. దాని ప్రారంభోత్సవమునను భారత సైనికులు 29 గురు పోవుచున్నారు. వీరు 5-వ తేదీన బొంబాయిలో బ యలుడేరిరి. 21-వ తేదీకి మార్చెలిను బోయి స్మారకచిహ్నము సంరక్షించిన పిమ్మట లండనులో సార్వభౌముని సందర్శించి డి సెంబరులో తిరిగివత్తురు.

గజ్జికితైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0
ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గిడ్డె చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇచ్చడిన వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదుల తగ్గించి మాత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీడని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అమృతాంజనంబో, బొంబాయి - మదరాసు.

సిక్కు, సెప్టెంబరు 7:— నేటిదినము భారతకానకసభ
లో బెంగాలు నాగపురపు రైస్ కేంద్రం పేసి కాదు 2000. మందికార్మి
కులను ఉద్యోగములకుండి తొలగించి ఉద్దేశించుటచే ఏర్పడిన
పరిస్థితులనుగురించి ఆలోచించుటకు సభాకార్యక్రమమును ఆపు
దలచేయవలయునని యం. కె. ఆచార్యగారికి అడ్డవనుమెంటు
తీర్మాన ముపపాదించెదరని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రెస్.)

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

తిరువల్లూరులో ఘనముగ స్వాగతము

తిరువల్లూరుపాఠశాల ఆహ్వానముపైని నిన్న 6 వ తేదీనుభ్యాసము మహాత్ముడు చటికి వెళ్లెను. యూనియను బోర్డువారును కాంగ్రెసుసంఘమువారును తంత్రుకారిక సంఘము (స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను) వారును పౌరులును వేరువేరుగ సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. 750 రూపాయలుగూడ మహాత్మునకు సమర్పించిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండిహాడ చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును వచ్చిరి.

“హిందూమహమ్మదీయమతములవారికి మైత్రి కలిగించుటకు సిగ్గులో నాయకులు ప్రయత్నించుచున్నారు. వారిప్రయత్న మిడతన ట్లనుగ్రహింపుమని మిరందరును మహాత్మాకముగా భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను. ప్రజలదారిద్ర్యమును తొలగించుటకు సర్వజనాచరణసాధ్యమునది ఖద్దరు ఉద్యమ మొక్కటియేకలదు. ధనకు లిడవరకు ప్రజలద్రవ్యమును వారిచియుండిరి. ఇప్పుడు మరల కొంతవరకైన ప్రజలకు ముట్టజెప్పుటకు వారు ఖద్దరు నిధికి ధన మొసంగుట యొక్కజేసాధనము. ధన మొసంగినంతమాత్రమన చాలదు. మిరందరును ఖద్దరు ట్లవలెను. మీ రొకరూపాయ నిచ్చినచో 16 మంది తంతుకారికల కంఠవలన జీవనాధారము లభించుచున్నది. వారు నేసినబట్టలను మీరుకొని కట్టినచో మీరీ ద్రవ్యమిచ్చిగూడ లాభముండదు. అస్పృశ్యతయును దురాచారమును విధిగా రూపుమాపవలెను. మీ రీ రెండువిషయములనుగూర్చి చేసిన వాగ్దానములను కొనసాగింతురని న మొదలు” అని మహాత్ముడనెను.

పూనముల్లిలో స్వాగతము

తిరువల్లూరునుండి మరలి వచ్చునపుడు మహాత్ముడు పూనముల్లిలో రివరెండు సుబ్రహ్మణ్యం అనాధశరణాయమునందు కొంతసేపు నిలచెను. సుబ్రహ్మణ్యముగారు స్వాగత మొసగిరి. మహాత్ముడు ఎందనపూర్వకముగా ప్రత్యుత్తరము నొసగెను. “మిమనరీలు తమబిడ్డల క్రీస్తుమతములో చేర్చెదరను అనుమానము హిందువులకు చాలమంది కలదు గాన వారు మీకు సహాయము చేయకపోవుటలో వింతలేదు ఈ అనుమానము తొలగనట్లు మిమనరీలు నడుచుకొనవలెను. స్వార్థరహితముగా నేవచేసినచో ప్రజలు తోడ్పడకమానరు. ఆశ్రమములోని అనాధవిద్యార్థులకు నేర్పెడు విద్య బీదలకు పంపివచ్చునదిగా నుండవలెను. వారికి నూలువడుకుటగూడ నేర్పవలెను. వారు పెద్దవారైన పిమ్మట నూలువడికి బీదలకు తోడ్పడగలుగుదురు” అని మహాత్ముడనెను.

వెల్లియనుమిషను యిండ్రప్రీతి

టీవీశిలుకన్య పరిపాలనక్రిందనున్న ఈ సంస్థకు మహాత్ముడు వెళ్లెను. ఆమె స్వాగతమొసంగెను. ఆచట నూలువడుకు చున్నందలకు మహాత్ముడు సంతసమును వెల్లడించెను.

తిరువూరువ ర్తికులతో నాలోచించుట

నిన్న రాత్రి 8 గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు హోటారులో తిరువల్లూరుచేరి. అటుపిమ్మట ఖద్దరుబట్టల ధరలను గూర్చి మహాత్ముడు తిరువూరు వర్తకులతో మాట్లాడెను. వెడల్పు ఎక్కువగల బట్టలకు గజముకు మరిమాడు కానులును తక్కినవానికి రెండు కానులును యిచ్చుచున్న ధరలమీద హెచ్చుచేయుటనుగూర్చి వారు చాలసేపాలోచించిఅంగీకరించిరి. ప్రతి ధరలలోని హెచ్చుతగ్గులపట్టి ఖద్దరు ధరలును మార్పుచుండగూడదు. నష్టపరిహారమునకు కొంత ధనమును ప్రత్యేకింపవలెను. ఈ హెచ్చుతగ్గులు నేటినుండియే అమలులో నుండునని గ్లయింపజేసెను. (ఆ. వె.)

మధుర ఎన్నిక

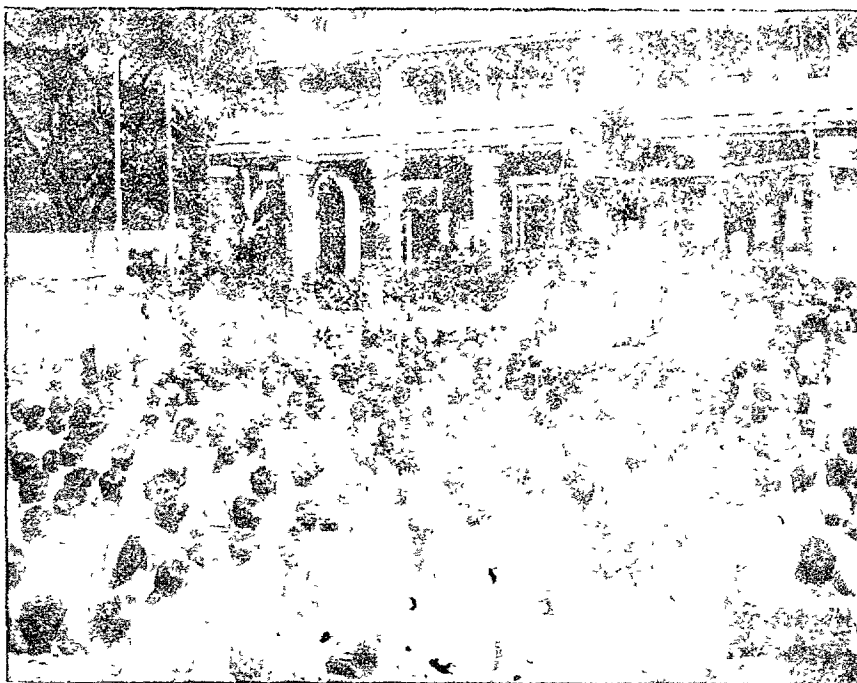
జార్జి జోసఫ్ గారు ఓడిపోవుట

మధుర మునిసిపలు కాన్సిలునకు 16 వ వార్డునుండి రామనాథయ్యరు (ఇండిపెండెంట్) గారు ఎన్నికైనవడిరి. జార్జి జోసఫ్ గారు 80 ఓట్లు తక్కువవచ్చుటచే ఓడిపోయిరి. 18 వ వార్డునుండి గజపతి నాయుడుగారు (జెసిసి) ఎన్నికొనబడిరి. (క్రి.వె.సు.)

తైసికిలుపై ప్రపంచయాత్ర జేయనెంచిన వడివేలు అను సింహాళినివాసిజాపాను చీనా సయాము మున్నగు ప్రాదేశముల గాంచి నిన్నును కాశీమీదుగా ఆఫ్ఘనిస్తానమునకు బోయిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు తిరువల్లూరులో ఉపన్యసింపుట.

నేడుదయము గాంధీమహాత్ముడు పీపుల్సుపార్కునందు మదరాసు కార్మికులకు ఉపన్యసించిరి. (ఫోటోలు-(వె. భో. వీ.)

మహాత్మా గాంధీ గారికి

ట్రాంవే కార్మికులసన్మానము

నేటి ఉదయం పీపుల్సుపార్కు మైదానమున గాంధీ ట్రాంవే కార్మికులు సన్మాన మొసంగిరి.

కార్మికుల తరపున సదరు సంఘాన్నతలగు మహాత్ముడుగారు మహాత్ములకు ఖాదీనిచ్చి నిమిత్తమైరు. 107 లు ద్రవ్యమును అర్పించిరి.

మహాత్ములవారు ఉరుగుబాటలో ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

అధ్యక్ష, సోదర సోదరీమణులారా!

మీ కానుకకు నేను కృతార్థుడను. ఇవి నిరుపేదల సహాయార్థము ధర్మముచేసినారు. మీ కన్నను నిరుపేదలైనవారు నేనకుజేలు కలరు మీ యొక్క అభిమానము తెలియజేయించి మీ మొత్తము నిచ్చినంత మాత్రమున నేను తృప్తిపడను మీరు స్వయముగా నూలువకవలెను. ఈ మొత్తము ఖద్దరు ఉత్పత్తి అభివృద్ధిలకై నేను వినియోగింపబోవుచున్నాను. కాబట్టి మీరుకూడా నూలువడికి ప్రోత్సాహము చేయండి.

మీలో నెవరైనను మద్యపానమున కలవాటుపడియున్నయెడల మానివేయండి మద్యము త్రాగినవాడు మనుష్యత్వమును గోల్పోవును. జూదము లాడబోకండి నెలకొండ్రయిండ్లకు పోవద్దు. పరస్పరములను చూచునప్పుడు మాతృభావముతో మెలగవలయును. కామోద్రేకములను మీ మనస్సులో కలుగనీయవద్దు. మీయందరి చేమమునకై యీశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను. మహాత్ములు వై రితిగా యుద్ధజేరించిన ఎమ్మట సభ ముగిసెను.

మైరాపూరు సంస్థాన కార్యనిర్వాహకసభ్యుడుగ సర్ ఇజరారు హుస్సేను ఖానుగారు, భూపాలునం దిదివరకు మంత్రిగనున్నవారు నియమింపబడిరి.

అనంతపురం కేంద్రస్థానముగ

నుంచవలెను

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముగూర్చి రాజమండ్రిలోసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 7 :—విద్యార్థికులును, సెనేటు సభ్యులును, పురపెద్దలును పలువురు నిన్న సాయంకాలము హిందూసమాజహాలునందు సభజేసిరి. 7 గురు సెనేటు సభ్యులు వచ్చియుండిరి.

ప్రస్తుతమున్న విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానములను అన్ని విధముల అభివృద్ధిజేయవలెనని గోగచ బారిష్టరు స్వామి నాయుడుగారుపన్నెంచిరి. సాంకేతికవిద్యలును పోపు గ్రామ్య యేలు కోర్సు అన్నియు దేశవానియందుమాత్రమే యుండుటకు బెజనాడ వాస్తవ్యులు జేయుచున్న యత్నములను 1925 చట్టమును రూపుమాపుటయగును.

ఏకాంతజేని దేశవాడలో నుండుటకన్న విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము అంతపురములోనుంచి కనీసము 10 ఏండ్లవరకైన యీ చట్టమును అమలుజరుపుట మంచిదని సభలో యేకగ్రీవముగ తీర్మానించబడెను. ఇప్పుడున్న కేంద్రస్థానములన్నింటిని ఒకేవిధముగ ఒకేసారి అభివృద్ధిజేయుట విశ్వవిద్యాలయమువారికి ఒప్పగించబడెనని తీర్మానించిరి.

ప్రభుసరు శేషాద్రిగారు

కాశీ, సెప్టెంబరు 6:—ప్రభుసరు శేషాద్రిగారు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమునందు (హైదరాబాదు) ఆంగ్ల సాహిత్యమునుగూర్చి కొన్ని ఉపన్యాసములొసంగుట కాహ్వానింపబడిరి అక్టోబరులో ఉపన్యాసములు జరుగును.

ఫిలిప్సెను దీవులు :

స్వవరిపాలనము

ఫిలిప్సెను దీవులకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మిచ్చెదమని, అమెరికా అధ్యక్షులగు ప్రేసిడెంటు విల్సనుగారు వాగ్దానముజేసి చాలకాలముయినను ఇంతవరకు అయ్యది నెరవేరకపోగా, ప్రతికూలాభిప్రాయము రానురాను బలమగుచున్నది. అమెరికాకు ఫిలిప్సెను దీవులను వదలు తలంపు కనుపించదు. అమెరికా సయితము స్వార్థముచే ప్రేతయై వ్యవహరించుచున్నట్లు, ఇటీవలి సందర్భములు వ్యక్తముజేసెను. నౌకాదళమును పెంచు ప్రయత్న మిందుకు విదగ్ధము. విల్సను మహాశయుడు స్వయంనిర్ణయ సూత్రముపై ఎటుగెత్తి చాటెను గాని అది అప్పడే అంతరించెను. చిన్నజాతుల స్వాతంత్ర్యముకొరకు, గత సంగ్రామమును జరిపెనట్లు పెద్దజాతులవారు ప్రగల్భముల బలికినను, తుదకు తమ స్వలాభముకొరకే జరిపెనట్లు విదితమయ్యెను. పరాధీనజాతులకు విముక్తిగలుగు మార్గము కనుపించదయ్యెను. లండను ప్రెస్సుపత్రికలో వివరింపబడిన ఫిలిప్సెను దీవుల ప్రస్తుత స్థితిగాంచిన, స్వాతంత్ర్యప్రియులకు విషాదము గలుగకమానదు. స్పృహకొన్నిటి, ఫిలిప్సెను జాతీయవాదులతో నిండియుండుటచే, దేశస్వాతంత్ర్యమునకు కది ప్రజల దృష్టిని మరల్చుచుండెను. 1926 వ సంవత్సరము జూలై నెలలో శాసనసభవారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును తమ మొనగవలయునని నిర్ణయించిరి. ఇటీవల మరణించిన గవర్నరు జవరలు పుష్టగా కంట్రాక్ట్ పొందెను రద్దుజేసి, సినేటు అధ్యక్షుని, శాసనసభ్యులకు ప్రభుత్వ వ్యవహారములలో వేలిలో పాల్గొనరాదని శాసించిరి.

అప్పటినుండియు ప్రభుత్వమునకును ఫిలిప్సెను నాయకులకును వహకారము బాత్తుగ తగ్గిపోయెను. గవర్నరు జవరలుగారి అంగీకారమునకు పంపిన 128 బిల్లులలో 48 బిల్లులను, వారు నిరాకరించిరి. ఫిలిప్సెను దీవులనుండి తాము లేచిపోవుచో, ప్రజల కిబ్బంది కలుగునని అమెరికను ప్రముఖులు కొందరు కన్నీరు కార్చుచుండిరి. ప్రెస్సుపత్రిక వృత్తాంతము ప్రకారము, నిజకారణము వేరుగనున్నది. ఫిలిప్సెను సముద్రమునందు, తమ లాభముల కిబ్బందిగలుగునని, అమెరికను రాజనీతికోవిదులు భావించుచున్నారు. అమెరికా యధికారమును ప్రతిఘటించు తూర్పు ప్రపంచమున తగ్గిపోవుచో, విదేశీయ తెల్లర ప్రతిఘటనలే తగ్గుననియు, వారికి మిక్కిలి నష్టము గలుగుననియు, ఇతరజాతులవారు భావించుచున్నారు. ఈ తీరున తూర్పు ప్రపంచమును అడుగున నుంచుటకు, పాశ్చాత్యజాతులన్నియు

నేకీభవింపజేయు వనుటకు సంది యము లేదు. ప్రాప్తింపజేయునకు స్వేచ్ఛ చేకూరుచో, పాశ్చాత్యుల స్వార్థమునకు భంగము కలుగునని వారెంచుచున్నారు. ప్రెస్సుపత్రిక యాహా ప్రకారము అమెరికా యధికారము ఫిలిప్సెనులలో తగ్గుచో, జావాలోను, సుమత్రాలోను డచ్చివారి అధికారము తగ్గునట. ఇండోచైనాలో ఫ్రెంచివారి అధికారమునకును, మలయా ఇండియాలో బ్రిటీషువారి పరపతికిని నష్టము గలుగునట. ఆ పిమ్మట ఆఫ్రికాలో అసంతి ఏర్పడునట. ఫిలిప్సెను దీవులకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నొసగుటకు అమెరికా వారికిని ఇష్టములేదు. చారొకవేళ సుముఖత జూపినను, ఇతర జాతులవారు పడనియ్యరు. వీరందర యనుయాయకులు, ఫిలిప్సెను దీవులు బలియగుచున్నవి. మరియొక సందర్భము గూడగలదు. ఫిలిప్సెను దీవులలో రబ్బరుచెట్లను పెంచుటకు విశేషావకాశము గలదని, అమెరికనులు గ్రహించిరి రబ్బరుకొరకై అమెరికావారు బ్రిటీషువారిపై ఆధారపడియుండవలసిన యవసర మికమిద తప్పిపోవును. ఇట్టి లాభము గనుపించుచున్నపుడు అమెరికా ఫిలిప్సెనులను విడనాడునా? మోటారు బండ్లను తయారుజేయుటలో అమెరికా యిదివరకే అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. రబ్బరును గూడ స్వంతముగ తయారుజేసికొన గలుగుచో, అమెరికా భాగ్యమే భాగ్యము! ఈ కారణము లన్నిటి బట్టి, అమెరికనులు స్థిరభవము, ఫిలిప్సెనులలో స్థావర మేర్పరుచుకొనుచున్నారు. ఆ దీవులను విడనాడవలయు నను వారు అరుదగుచున్నారు. ఫిలిప్సెను ప్రజలలో మాత్రము అశాంతి హెచ్చుచున్నది. చీనా ప్రజలును ఫిలిప్సెను ప్రజలును ఏకమగుచున్నారనియు, ఫిలిప్సెను స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రోద్బల మొసగుచున్నారనియు దెలియుచున్నది. ఇరుసంఘములకును ఇంతకు పూర్వము గల వైషమ్య మంతరించినది. చైనాయొక్కటియే తూర్పుజాతులకు దిక్కును భావము ప్రబలమగుచున్నదట. ఇతరర కెటులదలచినను, ఫిలిప్సెను దీవులకు అమెరికా స్వాతంత్ర్య మొనగకుండుటకు, స్వార్థము తప్ప వేరొక కారణములేదని సువ్యక్తమగుచున్నది. నికరాగ్యువాలో సయితము అమెరికా ప్రవర్తించిన రీతి, మిగుల అక్రమముగ నుండెను. అమెరికా సయితము అన్యదేశాక్రమణ విషయమున యూరపియను జాతులతో తులనాగుచున్నది. అందరును ఒక్కమార్గమునే అవలంబించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రవర్తనము, ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడజాలదు. నానారాష్ట్ర సంఘము వారు అశాంతి కారణములను తిన్నగ నిరూపించక, కొరమాలిన హేతువులను సూచించుచున్నారు. స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము నన్నిజాతులకును ప్రసాదించువరకు, మనస్ఫర్థులను, కలహ బీజములును తొలగిపోజాలవు.

మహాత్ముని సందేశము

గాంధీమహాత్ముడికి రెండుదినములలో చెన్నపురిని విడిచెదరు. మహాత్ముని కనులార తిలకించుటకు పలుతావులనుండి ప్రజలేతొందిరి. వారెక్కడ యుపన్యసించినను, అక్కడకు జనులనేకులు వెడ

లిరి. ఇప్పటికిని మహాత్మునిపై గల ప్రేమగాని భక్తిగాని ప్రజలకు మరియొకనాయకునిపట్ల లేదని చెప్పవచ్చును. మహాత్ముని ఆకర్షణశక్తి తగ్గిపోయెననుట సత్యదూరము. అయినను ఏకాగ్రతముచే నయిన నేమి, ప్రజలు వారి సంబోధనల ననుసరించుటకు మాత్రము తగిన కుతూహలము జూపుటలేదు. దీనికి జనసామాన్యమే ఉత్తరవాదులని జెప్ప వీలులేదు. వారిని సరియగురీతిని నడిపి నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు వారి తోడ్పాటును గైకొనెడి నాయకులు గనుపించుట లేదు. నాయకులు ఇతర కార్యములలో నిమగ్నులై ప్రధానకార్యముపట్ల ఉపేక్ష వహించిరి. ప్రజలలో కార్యదీక్షను పురిగొల్పుచో వారు తగుసహాయము జేయకమానరు. ప్రజలహృదయము ఇంకను సౌష్ఠవముగనున్నది. నిర్మాణ కార్యక్రమము పట్ల నాయకులలో పలువురు చూపవలసిన ఉత్సాహమును జూపుటలేదు. పరిస్థితు లిటులన్నను మహాత్మునకు మాత్రము విశ్వాస మేమాత్రము చలించలేదని వారు సముద్రపు తొడ్డున నిచ్చిన యుపన్యాసము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. దౌర్జన్య రహితమగు అనహా యోధ్యమము దప్ప స్వరాజ్యమునకు వేరొక సాధనములేదని వీరికి గట్టి నమ్మకము గలదు. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యముగూర్చి గూడ వీరి నమ్మక మేమాత్రముచెడకున్నను భగవంతునిపైననే వీరు భారమువైచిరి. అస్పృశ్యతా నివారణ విషయమున గూడ వీరి నమ్మకము దొలగిపోలేదు. కాని అన్నిటికిని మూలాధారమగు కద్దరును చేపట్టి తద్వారా మిగిలిన సమస్యలను సాధించుటకు మహాత్ముడు పూనుకొనుటచే ఎక్కడకు బోయినను అతడు కద్దరు సందేశమునే బోధించుచున్నాడు. అదియే వారిమతము. అదియే వారి యజ్ఞము. బీదల నుద్ధరించుట కన్నను వారి కెక్కుడు పవిత్రకార్యము గనుపించలేదు. బీదల నేవయే, నారాయణ నేవయని, వారు భావించుచున్నారు. ప్రజాశక్తిని బలపరచుట కిదియే సాధనమని వారు నమ్ముచున్నారు. ప్రజాశక్తి బలపడుకొలదియు స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుట సహజమే గద! మహాత్ముని సందేశమునందు నూతన విషయములు లేవని గుండక, వారిని మాటలచే గాక క్రియలచే సంత్సృష్టిపరచుట ప్రజల ధర్మము.

డాక్టరు అన్నాగారి అధ్యక్షత

కాంగ్రెసుసభకు డాక్టరు అన్నాగారిని ఆహ్వాన సంఘమువా రేకగ్రీవముగ అధ్యక్షునిగా నెన్నికొని, గౌరవించిరి. అన్నాగారు, వీరికి తమ కృతజ్ఞతను దెలుపుచు, కాంగ్రెసు వ్యవహారములను తాము నిష్పత్తిపాతముగ నిర్వహించెదమని వాగ్దానము జేసిరి. అన్నాగారి అభిప్రాయములతో నేకీభవించినను ఏకీభవింపకున్నను, వారి సత్ప్రవర్తనయందెల్లరకును నమ్మకము గలదు. ఈమారు జరిగెడి కాంగ్రెసులో వాదప్రతివాదములు తీవ్రముగ జరుగునని నమ్మవచ్చును. ఒక పంక రాజకీయ వివాదములును, వేరొకపంక సాంఘికవివాదములును విచారణకు వచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో శాంత స్వభావులగు అన్నాగారు 'రెట్టి యెడుదుడుకులు లేక, కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్పడద రని నమ్మెదము. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును

ఆంధ్రప్రదేశ్ గోపాల

సత్యంకల్పము

రామనందం పంచములు సహా సర్వవర్ణములవారికి ఆభ్యంతరమును కట్టు శివాలయమును, సప్తాంశమును కట్టిం చ నుద్దేశమును వారికి రాజు నెరవేరవేసి యిచ్చిరి. అందు రుగ్మతిసంబంధము మొదలగు సంగతులు వారు గావించు విజ్ఞప్తిలలో ప్రదేశగతులను తెలిపినది. దేశమునందు గోపాల కృష్ణయ్యగారిని గాని వారి యుద్దేశ్యములనుగాని యెరుంగని వారు కా రాజకీయసాంఘికములయందు వీరు సమానమైన ఆదరణగారు. సాంఘికలోపములు పరిష్కరించుకొని ది రాజ కీర్త్యులను తీర్చిదిద్దుటకు వారు వేల లభించినను రాజకీయముల సాంఘికమునాధిపత్యము దేనికిదానికి ప్రత్యేక ప్రత్యేకములు జరుగవలయుననియు, నిందులలో యేదియందు లభించినను నది తండ్రిపదాని కిది సహకారికాగర్హయ మొదలగు దురాచారాలను గోపాలకృష్ణయ్యగారినింటి లొలపించి యుండుటకు మాత్రమేగలదు అయ్యుద్దేశ్యముతోడనే వీరు మొదటినుండియు ఆస్పత్రికృతానివారల నూతనస్పృహ నిర్మాణము మొదలగు మహాప్రయత్నములకుగడంగిరి. కాని వారికి తగిన ప్రా త్యాహము లభింపకుండుటచే యది నెరవేరలేదు. చిట్టచివరకు వారుసంకల్పించిన దేవాలయనిర్మాణములనుఁజూపుచున్నది. ఇందు నలన మాలవాదిగఁగోలసి ఆగ్రహములవారు స్వామినారా ధింతుని అర్చనత్వమునకు మామూలు అర్చకులు వత్తురానిది అనేకుల సంశయములకుగలదు. ప్రస్తుతము బ్రహ్మకృతియ శైశ్వములు కలుగుచున్న స్వామినితాకి నేవించు దేవాలయములు కొన్నిగలవు. నూతనముగా కొట్టబట్టినది క్రింద గుడిపూడి అయ్యం భొట్టుగారు శూద్రులసహా తాకి అభిషేకము చేయుటకు సమ్మతించి శివప్రతిష్ఠ చేసినారు ఇంతవరకు బ్రాహ్మణులు అర్చనత్వ మునకును అభిషేకమునకును ఒప్పుకొనినారు. ఇప్పుడు గోపాల కృష్ణయ్యగారి దేవాలయము నెరవేరయెడల ఈశ్వరునియెడల జాతిభేదమునకుండగలదు. ఆగ్రహములవారు అర్చకులుగానుండి యెడల పంచములనుండియే అర్చకులు రాగలరు. ఇదియు మిగుల శుభసూచకమే! ప్రస్తుత మందులకు సమ్మతించినవారమాత్రమే యీ దేవాలయములలోనికి వత్తురు గాని క్రమక్రమముగా ఆగ్రహములవారును యీ దేవాలయములలోనికి రాగలరు క్రింద ప్రవర్తనలకును మరొకటియును మనము పోవుచున్న మన దేవాలయములలోనికి తురకలను రానిచ్చుచున్నపు డంత కన్న నిందు విపరీతమేమియులేదు. ప్రస్తుత మీదేవాలయములు భారతవర్ష మన కావ్యముగానుండి నెమ్మదిగా మనపూర్వపు దేవాలయములలోనికి పంచములు సమతము ప్రవేశించుటకు వీలుగలుగును. ఇందువలన నెన్నియో సాంఘికసమస్యలు వైసలగుటయేగాక పంచములన్న సునకుభయము కూడపోవును. ఇట్టి దేవాలయనిర్మాణమునకు దేశస్థులు తప్పక సాయముచేయుటవసరము. ఇందువిషయమై శ్రీ కావ్యము సుబ్రహ్మణ్యంగారు మాత్రము శ్రద్ధతో నొకప్రకటనలో ప్రకటించినారు. వారిని తేనే యంతరాయములు కొంత శ్రమపూర్వకమున త్వరలో యీ దేవాలయములు నిర్మింపబడును. నాటకసంఘములవారును సినిమా, సర్క్యులును తప్పక యొక్కొక్క ప్రయత్నమునకు వచ్చుప్రయత్నము నిచ్చివేయవచ్చును. పంచములయందును సంఘ సంస్కరణమునందును అభిమానముగల ప్రతివారును దీనికి తప్పక సహాయము చేయవలయును. పంచములు ముఖ్యముగా యిందుకు పూనుకొనవలయును. తమకు శక్తిలేదనుట సరికాదు. వారు ప్రతిసలలోనూ తాగుడు మొదలగు దురభ్యాసముల నెంతయో పాడుచేయుచున్నారు. అట్టి దురభ్యాసము నొక్కనెలకుని యాద్రవ్యము నిందుకు వెచ్చింపవలయును ప్రతితాలూకా ముఖ్యపట్టణమునందు ఒక్క రికార్డుమునకు పూనుకొనిన నెరవేరక పోదు. నాయకులయొక్కయు పత్రికాధిపతులయొక్కయు దృష్టి భావననయందును, జూదమునందు గెలిచినట్లు సతీనగా స్వరాజ్యము సంపాదించుటయందును ప్రసరించుచున్నది గాని యిటువంటి సాంఘికవిషయములయందు పోకపోవుట దేశము క్షయింపక దురదృష్టము. మరియు నీదేశాలములకును దేశములో క్రమతో పనిచేసినయెడల గోపాలకృష్ణయ్యగారి వ్యాధియు త్వరగ నెమ్మదించును వారికి శక్తిసంపన్నత గలుగగనే వారు దేశమునకు మహాస్పృహ మునర్పించునారు ప్రతి మానవునియందును కొన్ని భావములును కొన్ని దుర్భావములును కలవని వచంతులు వ్యాపించియుండును. అట్టివానిని నమ్మి నాయకులు మహాసంకల్పములకు మన మధ్యంతరముచేయరాదు. దేశము లెరుగయమనందు మిగుల శ్రద్ధనహించి శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారి నుదరించి దేశమును సరింతురు గాక.

యేటుకూరు నీతారామయ్య, జేటుకూరు, గుంటూరుపాస్టు.

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు పరిస్థితులు రామనందం విషయమునకు వచ్చుచున్నది. సింగు పార్టీ వారును చెలసాని స్వేచ్ఛా వారును పార్టీ వారునూ వారివారి పార్టీలచే ఒక పానిక సంస్థయొక్క గౌరవము నీటగలుపుచున్నారు. విద్యానంతులుండినను, విద్యాసౌఖ్యముండినను బోర్డుపరిస్థితులు మారలేదు. మొన్నటిరోజున 7 గంటలకు లాము గ్రామములో తాలూకా బోర్డు మీటింగు సమావేశము జేయబడెను. మరియు పార్టీ శిల్పబోర్డు సభ్యత్వము పూర్తిమీదకు చేరుకొనినది యెన్నుకొనుటకు యేర్పాటుజేయబడెను. కాని దీనికి కొంత చరిత్రగలదు. గంగారాం శింగుగారు 3 మీటింగులకు రాలేదను కేసును జిల్లాబోర్డు పైను ప్రసేదించుటగారిచే వారి నానమున క్రోసూరు కొట్టవచ్చుగారిని నియమింపజేసిరి. సింగుగారు వారుజెప్పినట్లులకి సభలకు హాజరుకాకబోయిన బోర్డుయొక్క తరువాతసభలో వారిని కట్టడం చేయుటయో, జేయకబోవుటయో జరుగవలెను. రెండు జేయకబోయిన భావింపబడును. అట్టిదేదీయు జరుగక పూర్వమే జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నియామకముజేయుట చట్టవిరుద్ధము అయ్యుండుగాక సింగుగారు యీ విషయమై 57 సెక్షన్ ప్రకారము కోర్టులో దావాజేసిరి. అది ఫయిలగువరకు ఆ సాంఘికము సాంఘికముగానే యెంచబడును. దీనినిబట్టి జూచినను ఆ పార్టీ యొక్క ని నియోజకము తొందరను చేయుచున్నది కాని వేరేమియు చేల్పరు. ఇట్టి పరిస్థితులలో సింగుగారికి, క్రోసూరు కొట్టవచ్చుగారికి తాలూకాబోర్డు తెంపరరీ ప్రసేదించుటగారు నోటికలబిరి. రెండుపార్టీలవారును పూర్తిగానచ్చిరి. సభను ప్రారంభించగనే సింగుగారు లేచి "నమ్మ మీరు సాంఘికముగా పరిగణించి నోటినును బంపియండిరి. నేను ఎప్పుడు సాంఘికమునో అప్పుడే అధ్యక్షునిని. సాంఘికత్వము అగృహీత యివట అనినాభావ సంబంధముతో నున్నదిగాని వేరుగాదు. కాన నేను సభను జరుపవలసినదిగాని మీరు జేయుటకు వీలులేదని చెప్పిరి. శ్రీ యంత గుండుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు అధ్యక్షులు అయినను సలహాయంతయు చెలసాని సభ్యునివారయి చాచరిగారిదగుటచే వారు దానిని త్రోసివేయమన త్రోసివేసిరి. తరువాత క్రోసూరు కొట్టవచ్చుగారు ఎవరినానమున మీటింగుకు హాజరైరియన దానికి సమాధాన మివ్వబడలేదు. సభాగృహమంతయు ప్రేక్షకులచే నింపబడెను. తదుపరి సింగుగారి యెన్నికవిషయమైన తీర్మానమును త్రోసివేయవలసినదిగా నొకతీర్మాన మున పాడింపబడెను. దానిపై తీర్మానముజరిగెను. సభ్యునివారయి చాచరిగారు సరియగు సమాధానమును జూపలేదు. జూదగారు లేచి యీ తీర్మాన జెప్పిరి సో చరు లా రా! మన మిట్టి తీర్మానముల గావించిన హాస్యాస్పదముగా నుండగలదు. సింగుగారు మట్టులులో గావించిన తీర్మానములు దోషములే గావచ్చును. వారి కన్ఫెంసు మొదలయ్యెనునుటచేత వారుజేసిరి అన్నప్రకారమెప్పుడు పరిచియగును కేయుండును. ఒకప్పుడు పై భాగమున నున్నది క్రిందిభాగమున కొమ్ముల స్వభావ సిద్ధము. కాన యిప్పుడు మనకు మెజారిటీగలవని వాటిని రద్దు పరచిన మనతరువాత ఎప్పుడూ మనవి తిరిగి రద్దు గావించిన దీనికి యంతమేదయో చెలియదు. పైగా ప్రస్తుతమున కొట్టి వేరంతో సరిపోవుగాని ప్రకాశమునకు మరముజేయునది యుండుబోడు. అంతి తర్వాతసభ జరిగిన పిదప 10 వ తారీఖున కోర్టులో వాయిదాయున్నది గాని తరువాతి మీటింగులకు పోస్టపోను జేయబడెను తదుపరి చెలసాని సభ్యునివారయి చాచరిగారు జిల్లాబోర్డు మెంబరుగా యెన్నుకొనబడిరి. సభలోని యంశములన్నియు చట్టవిరుద్ధములని జెప్పటకు భా. తేక బోయినను, బోర్డు సాంఘికసంస్థ 13 సెక్షన్ కుండి 14 నుండి హాజరుబని అందులో క్రోసూరు కొట్టవచ్చుగారు హాజరయ విషయములలో పార్టీని, హామీసంపన్నత చట్టవిరుద్ధమయిన నని తియ్యమిన్నది

టీపార్టీ చీఫ్స్

మా సగరములో నేర్పరుపబడిన యిండియన్ బ్యాంకి ఏజంట్ గారు రు. 4. దామోదరంపిల్లగారు తిరువాన్కూరు గిని ర్వు మెంటువారి బ్యాంకిలో ప్రధాన మేనేజరుగ యొక్కవజేతనమున పోవుచుండుటచే వారి గౌరవార్థ మొక పిల్లగారు విందు మొన్నసాయంత్రము పురపాలక పుక్తకాలయ యావరణయం దొక నొప్పసభ జరుపబడెను. ఈ సభాసమావేశము జూలూరి

వెంకటరత్నంపంతులు, ఈ పుట్టూరి పున్నారావు, 'రం సుబ్బారావు మున్నగువారిలో జేయబడెను. ఇలహాంసంతరము జరగ రంగసభ జరుపబడెను. శ్రీయుత దేశరాజు హనుమంతరావు పంతులుగా రిగ్యుత్వమునొందిరి. పిల్లగారి శక్తి సామర్థ్యములగు ర్చియు సూర్యములగుర్చియు వారుగల్గిరి. పిల్లగారి శక్తి పట్టణమునచ్చి సంతోషమైనది. వారిరాక బ్యాంకి చాల ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చినది. పునరు పదిలకల రూపాయలు పని జరిగినది. 25 వేలరూ. లాభమువచ్చినట్లు చెలియచున్నది. ఈ కొద్దికాలమునే శ్రీయుత పిల్లగారు వారి మేధాశక్తిని, బ్యాంకింగు సామర్థ్యమును ప్రదర్శించి ప్రజలనున్న నల మదసిరి. వివతి పత్రము 'ఆంధ్రప్రదేశ్'సంపుట 'మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారగు పింగుబ్బారావుగారు జరిపిరి. పిల్లగారిని, అగ్రగణ్యుని పుష్పమాలలంతులు జేసి పిల్లగారికి గుంటూరుపుర ప్రజల యవ్యాధుల ప్రమేయ నివర్తనముగా వారికి రక్షితపాత్ర గానుమానముగా నివ్వబడెను. తదుపరి పిల్లగారినిగూర్చి ముప్పటింపిరి. బ్యాంకి మేరుహోదలలో నొకరగు శ్రీయుత జూలూరు వెంకటరత్నం పంతులుగారు గూడ నాసమయమున ముప్పటింపిరి. అతి సమర్థులు పిల్లగారిని గోల్కొప్పులు ఇండియన్ బ్యాంకికి కేరసినట్లుము. అట్టివారిని వేరనాభిన్న జేసి యుంచిన చాలా బాగానుండెడిది.

పిల్లగారు యుచితకీర్తిని జూబునొసంగుచు ప్రజలు బ్యాంకింగుపవతిని నలంపించుటపెసలయియు, స్త్రీలుగూడ వారివారి ప్రయత్నమును బ్యాంకిలో నుంచుకొనుటకు మొదలడిచి గాని మనదేశము బాగుబడదని చెప్పిరి. ప్రస్తుతము బ్యాంకింగున హాజరుల యిగుల ఎకొంటెంట్ గానున్న జి. సుబ్బారావు గారే జూచుచుండెదరని చెలచెరు. వారుగూడ సమర్థులు. ఇచ్చటి ఎర్దికల నెరిగినవారు తెనాలి, దేజవాడ మార్కెట్టులలో గూడ వారికి పరిచయము గలరు. వారిసే యీ బ్రాంచికి ఏజెంట్ గానియమించి పని మరుకుగా జరుగగలదని మానముకము. ఈ బ్యాంకులో హుండీల మార్పుకొనుట లేకబోవుటచే నానికొరకై మరియొక బ్యాంకికి పోవలసివచ్చినపుడు అచటి యెత్తివాడుచేలకు గురియుండు తలపించుచున్నది. కాన హుండీల మార్పుటగూడ నిడుట నేర్పాటుజేసెద రని చెలచెరు.

ఉద్యోగవిషయము

మాకల్వ రాఫీసులో నిర్వాహదారుగ పనిజేయుచున్న జంధ్యాల స్వామిశాస్త్రిగారికి డెప్యూటీకల్వరు యుద్యోగము అయిననని చెలియచున్నది వారిసాసమునకు రామకురు కొలు య్యవంతులుగారు రావచ్చునని గడుకుగా నున్నది.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

మెట్టూరు వసతిగృహవార్షికోత్సవము

సెప్టెంబరు 5: క్రిందటి నెల 31 వ తేదీ బుధవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు ఆర్దుకాలేజి భవనమున వార్షికోత్సవము జరుపబడెను. వారి సభకు మ-రా-శ్రీ ఆచంట వెంకట్రాయ సాంఘ్యాయన శిర్మగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఎంకిసాటలలోను, కనబరపల ప్రదర్శనముతోను, అగ్రగణ్యుని అంత్యోపన్యాసముతోను సభ ముగిసెను. కనబరపల ప్రదర్శనములో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ వైసు చాన్సలరుగారు రగు శ్రీయుం కట్టవంచి రామలింగారెడ్డిగారికి రాజమండ్రి ఆంధ్ర విశ్వమై ప్రేమ పోవుటలననే కేంద్రముల తిగాదాలకు కారణమయ్యెనని సూచింపబడెను ఆంధ్రదేశములోని బహు నాయకత్వమును, సభలోని గందరగోళమును, క్రియాశూన్యమును కూడ ప్రసరించిరి.

శ్రీ వివేక

క్రిందటి నెల 31 వ తేదీని సాయంత్రం నాల్గు గంటలకు హిందూ సమాజభవనములో శ్రీనివాసాభిస్మిద్దని గురించి మహారాజశ్రీ నావికాల కెతలరాసలుగారు, కె. వి. లక్ష్మణశర్మ గారును ఉపన్యసించిరి. మహారాజశ్రీ న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు అగ్రగణ్యుల నహించిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముల గూడలలో నొక పట్టణము మునిగిపోయియున్నది. ఎచ్చటహాచినను యివే కలుగు.

శ్రీ పాపక రావు వేట ప్రాథమిక విద్యాసంఘ తృతీయ వార్షిక సభ

శ్రీ నర్సిపట్నం తాలూకాలోని మొదట అగ్రతరము లును మిగిలిన శ్రీ పాపక రావు పంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద గత 27 తేదీన సభ గావించబడినది.

ఈ సభ సమితి సభ్యులు ఆహ్వానింపబడినారు.

ఆంధ్రదేశాన్ని తిరిగి ఖడ్గం వైశ్రాంతిగా మార్చుకొని గొర్రెగిరి ప్రతి ఉపాధ్యాయుడును ఖడ్గం వైశ్రాంతిగా మార్చుకొని చుట్టూ యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రాథమిక విద్యాలయముల తరగతులను బట్టి ఉపాధ్యాయులను నియమించుకొని బాల్య సంఘమును బట్టి నియమించుకొని జరుగవలసినంత పని జరుగకున్నది గాన తరగతులను బట్టి తరగతికి ఒక్కొక్క ఉపాధ్యాయుని నియమించుకొని సంఘములను విద్యార్థిని కారకులను యాసభ వారు కోరుచున్నారు.

రికార్డులు కావడం ప్రతిపాదించుటలోని విద్యార్థులకు 3 సం॥ కంటిన్యూఆఫ్ ప్రజ్జేతించినను మరల రద్దుపర్చు గలందులకు విద్యార్థిని కారకులను యా సభ వారు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయులకు ఓటు అధికారమును కలుగజేసి వారి చేతులను కొనబడిన తేలిక కొక్కొక్క ప్రతినిధిని ప్రతి నిధులకు తాలూకాలోని ఉపాధ్యాయులను బంధించుటలోని విద్యార్థులు గావించగలందులకు శ్రీ దొరతనమువారిని యాసభ వారు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల జ్ఞానాభివృద్ధి కొరకు పుస్తకములు పత్రములు మొదలైనవి తెచ్చింపుకొనుటకు సంఘములు చాలవీధులలో నన్నదిగాన ప్రతి పెంటలలోను ఒక్కొక్క పెంటింగు ప్రైవేట్ లెట్టింగు పుస్తకములు పత్రములు మొదలైనవి సమయి చేయించగలందులకు సానికపాలకులను యా సభ వారు కోరుచున్నారు.

1920 సం॥రం ఎడ్యుకేషనల్ అండ్ ట్రేనింగు ప్రకారము ఎయిడెడు స్కూల్స్ మేనేజరులకు గ్రాంట్లు ఫీబ్రరరీ నెలకు రూ॥ 50 గా ముట్టునట్లు ఏర్పాటుచేయించవలసినదని జిల్లా విద్యా సంఘములవారిని యా సభ వారు కోరుచున్నారు.

శ్రీ గవర్నరు మెంటు ఉద్యోగియులు అట్టింగుదారులైన పుటికి యింక్రిమెంటు బ్రావింగు అల్ల వెస్టులు యిచ్చుచున్నారు, గాన అట్టి ప్రకారమే బోర్డు టీచరుగూడ ఇచ్చించు ఏర్పాటు చేయించగలందులకు సానికపాలకులను యా సభ వారు కోరుచున్నారు.

సర్టిఫికేటు పూర్తిచేసికొని యంతవరకు ఖాయములేని ఉపాధ్యాయులకు ఖాయముచేయించవలసినదని 28-6-1925, 19-9-26 తేదీలను జరిగిన మహాజనసభలలో తీర్మానము ఆమోదించబడి పంపించినప్పటికి అట్టివారిని యారోజునకి ఖాయముచేయించనందుకుగాను యా సభ వారు విచారమునుచూపుచు అట్టి ఉపాధ్యాయులను త్వరలో ఖాయముచేయించగలందులకు తిరిగి శ్రీ నర్సిపట్నం తాలూకాలోని పెంటింగువారిని యా సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

18-5-1924 తేదీగల 278 తీర్మానం ఉదహరింపబడిన ఉపాధ్యాయులను సర్టిఫికేటు పరిమితులను 40-15 నుంచి 35-10 కి తగ్గించి అన్ బ్రయిండు టీచరులకున్న అప్రెంటిస్ షిప్ సర్టిఫికేటుగల టీచరులకున్న క్వాలిఫికేషను టీచరుతో సమానముగా గ్రాంట్లు తీర్చుములు మొదలైనవి యిచ్చించు ఏర్పాటు చేయించగలందులకు యాసభ వారు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల పిల్లలకు కున్న తీవ్రద్య ఉన్నత పాఠశాలలలో గరించు ఏర్పాటుగావించవలసినదని శ్రీ దొరతనమువారిని యాసభ వారు కోరుచున్నారు.

హయ్యర్ గ్రేడు సర్టిఫికేటు పున్న టీచరు ప్రయివేటుగా చదువుకొని యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షకు హాజరులు పీలగునట్లు తగునేర్పాటు గావించగలందులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయ సంఘములను యాసభ వారు కోరుచున్నారు.

అట్టివారు తిరిగి సెకండరీ గ్రేడు బ్రయింగుకు వెళ్లుచు తమ తమనా నారి సర్టిఫికేటు సెకండరీ గ్రేడు సర్టిఫికేటుగా మార్చించవలసినదిగా శ్రీ దొరతనమువారిని యా సభ వారు కోరుచున్నారు.

సప్రతులు తేదీ మొదలు ఉపాధ్యాయులకు ప్రావిడెంట్లు ఉండు తీయించవలసినదిగా కోరుచు 28-6-1925, 19-9-26 తేదీలను జరిగిన మహాజనసభలలో రిజల్యూషన్స్ ప్యాసుచేసి పంపించినప్పటికి యంతవరకు అట్టి ఉపాధ్యాయులకు ప్రావిడెంట్లు ఉండు తీయించనందుకుగాను యా సంఘమువారు విచారముచూపుచును, అట్టి ఉపాధ్యాయులకు ప్రావిడెంట్లు ఉండు వెంటనే తీయించు ఏర్పాటు చేయించగలందులకు శ్రీ నర్సిపట్నం తాలూకాలోని పెంటింగువారిని యా సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

హయ్యర్ లోవరు పీల మెంటరీ బ్రయింగుపాఠశాలలలో

కూడ సెకండరీ గ్రేడు బ్రయింగు పాఠశాలల స్కీము ఏర్పాటుచేసి ఆర్డర్ జేషన్ మెంబర్స్ ఆఫ్ టీచింగు మెంబర్స్ నవి చెప్పు ఏర్పాటు చేయించవలసినదిగా శ్రీ దొరతనమువారిని యాసభ వారు కోరుచున్నారు.

రికార్డులు కావడం ప్రతిపాదించుటలోని 3 సం॥ కంటిన్యూ ఆధికారము గలట్టిన్ని యిచ్చుచున్నట్టిన్ని ఉపాధ్యాయులలో హయ్యర్ గ్రేడువారు సెకండరీ గ్రేడువారు లోవరు గ్రేడువారు హయ్యర్ గ్రేడువారు ప్రయివేటుగా చదువుకొని తమతమ ఉపాధ్యాయులైన వికసింపజేయుట కవకాశముప్పించగలందులకు ఈ సభ వారు కోరుచున్నారు.

శ్రీ దొరతనమువారిచే నేర్పాటుచేయబడిన జి.ఓ. 14/23 3-1-28 తేదీగల స్కీము ఆయా గ్రేడు ఉపాధ్యాయులకు వెంటనే ముట్టు ఏర్పాటు చేయించవలసినదిగా తాలూకాలోని వారిని దొరతనమువారిని యాసభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

లోవర్ గ్రేడు 20-1-30

మైయరు గ్రేడు 25-1-30-50

సెకండరీ గ్రేడు 35-1-30-50-2-60

ప్రాథమిక విద్యాసంఘములలో ప్యాసుచేసి పంపించిన రిజల్యూషన్లను సానిక సంఘములను విద్యార్థిని కారకులను ఏవిధమైన జవాబున్నయిచ్చుటలేదు గాన జవాబులను యిచ్చించగలందులకు వివిధ శాఖాధికారులను యాసభ వారు కోరుచున్నారు. మరియు అట్టి జవాబులను రాబట్టు ప్రయత్నములు చేయుటకు యా సంఘముయొక్క సామగ్రి సమర్థులను మోపురించుచున్నారు.

జి. వి. రామారావు, కార్యదర్శి.

బందరు తాలూకా మహాజనసభ

మొక్కల గ్రామములో 22-8-27 తేదీన సమైక్య కల్పయ్య నాయుడుగారి యింటినద్ద రాత్రి 7 గంటలకు సదరు గ్రామములయిన సమైక్య నారాయణస్వామిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై జేసిన తీర్మానములు:-

1 బందరు తాలూకాలో ప్రస్తుత రాజకీయ మాంద్య పరిస్థితి పొగొట్టుటకుగాను తాలూకా మహాజనసభ జరుపుట అవసరమని తలచుచు సదరు సభ జరుపుటకుగాను ఆహ్వాన సంఘసభ్యులను తేర్చించుటకుగాను యా క్రిందవారిని ఉప సంఘముగా నియమించడమైనది.

- 1. సమైక్య రాఘవయ్య నాయుడుగారు, ప్రసిడెంటు.
- 2. యా. మరిడయ్య నాయుడుగారు, సీనియరు ప్ర
- 3. కోలపల్లి లక్ష్మయ్య నాయుడుగారు, ధానకార్యదర్శులు
- 4. సమైక్య అక్కయ్య నాయుడుగారు, కోశాధ్యక్షుడు.
- 5. కందికొండ గంగాధర శాస్త్రిగారు, సహాయకార్యదర్శి.
- 6. చందన వెంకన్నగారు,
- 7. ఉచారంగయ్యగారు,
- 8. సమైక్య వెంకటసుతుంబరావుగారు, సభ్యులు.
- 9. బా. సా. వెంకటకృష్ణయ్యగారు,
- 10. సమైక్య వెంకట్రామయ్యగారు,
- 11. యా. వెంకటేశ్వరరావుగారు,

ఉ॥ సమైక్య మటుంబరావుగారు

అ॥ యా. రత్నయ్యగారు

2 ఈ మహాజనసభను ముక్కలలో ఆక్టోబరు మాసములో జరుపవలయుననియు ఆహ్వాన సంఘసభ్యత్వపు రుసుము రు 5-0 0 అయిదు రూపాయలకు తక్కువలేకుండా వసూలుచేయవలసినదనియు తీర్మానించడమైనది.

ఉ॥ చందన నాగేశ్వరరావు.

అ॥ కోలపల్లి వీరరాఘవయ్యగారు.

ఆ. నాగేశ్వరరావు

వెద్దాపురం రయితులసభ

సెటిల్ మెంటు నిలువగోరుట

కొక నాడ, సెప్టెంబరు 5: వెద్దాపురం రయితులు భూస్వాములు నిన్ను వెద్దాపురంలో బి. గౌరీపతిరావుగారు తుని హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆధ్యక్షత క్రింద సభ జేసిరి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలసిన కట్టుబడులు పూర్తిగ తీరిగిండుటచే తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ప్రస్తుతము జరుపుచున్న సెట్ల మెంటు పనులు నిలుపుజేసి భూమిని మోప్పించినందుకు రయితులకు యా రీతిగా కొంత ఉపకారము కలుగజేసి, లాండు రివెన్యూ చట్టము అంగీకరింప బడువరకు స్కీము రిపోర్టు ప్రకటింపరాదనియు కోరుచు తీర్మానించిరి.

(స్వకీయ విలేఖరి)

కర్నూలు రైతులు

(గా. హరినర్సిరావు, ఎం. ఎల్. సి.)

మూడు ఫసలి నీటి టిక్కెట్లయినవి

కర్నూలు కడప తాలూకాలోని "ఆంధ్రప్రదేశ్" లో 1-9-27 వ తేదీన వైద్యులు మై నేపిసిన తంతివార్త చదివియుండగలరు.

ఇకముందు 1829, 1830, 1881-వ ఫలితం సాగి పుంజేనే కుష్మి భూములకు నీరు ఇస్తారనే నిశ్చయం తొలగి పోయినది ఏకుష్మి భూమియినా 1830-వ ఫలితం ముందు కట్టుకుంటూ పుష్కల నీరు కట్టుకోవచ్చును.

కాని టిక్కెట్లున్నవి

అయితే టిక్కెట్లు తీసికొనుండా సాగుచేసికొనడానికి రాదు. నీరు కట్టుకుంటానని వైతు కరంబందగరచ్చెట్టు తీసికొని నీరు కట్టుకోవలెను. అట్ల టిక్కెట్లు తీసికొనిపూనికి పిన్నాల్ల వేస్తారు. బగరు సాగుక్రింద నమూనాచేస్తారు. గర పాటు పడవద్దడి.

ఈ టిక్కెట్లకూడ రద్దు కాగలవు

సాధారణంగా అప్పుడప్పుడు నీరు తీసికొనే ఆయకట్టు కూడ సర్కారుకు తేలవలయును. కాబట్టి రెండుమాడెండ్లు సాదా టిక్కెట్లపద్ధతిపెట్టి ఆయకట్టుపాటులు తయారుచేసుకొని తరువాత ఈసాదా టిక్కెట్లు తీసివేస్తారని తెలుస్తూ ఉన్నది.

సిద్దాపురము ప్రోజెక్టు

సిద్దాపురము ప్రోజెక్టుక్రింద కుష్మి భూములకు, మైనరు ఇనాము భూములకు ఇనాము గ్రామాలలోని భూములకు వేయబోయే నీటితీరువ విషయములో గవర్నరు మెంటువారు శోటీసు ప్రకటించియున్నారు.

మొదట దరఖాస్తు చేసి నీరు తీసికొంటే

- (1) ఒంటికారుకుగాని మొదటికారుకు గాని ఎకరాకు (తరీఫెరుకు) రు 9-6-0
- (2) కుష్మిపైరు 1-కి ఒక ఎకరాకు 4-11-0
- (3) దుశసల్ పైరు 1-కి 14-1-0

రెండవ తరీఫెరు వేసికొంటే మొదటి తరీఫెరుకు వేసే నీటితీరునలో సగము నీటితీరువ వేయుదురు. కుష్మిపైరు వేసి కొంటే పైరు 1-కి ఏర్పడిన రేటు ప్రకారము రెండుపైరులకు ఇవ్వవలసినదే. దరఖాస్తుచేసి నీరు కట్టుకొన్నప్పుడే ఈ రేట్లు. దరఖాస్తు చేయనియెడల బగరుక్రింద రేక్కచేసి పిన్నాల్లు వేయుదురు.

ఈవిషయములో అభ్యంతరము చెప్పుకోదలచినవారు అక్టోబరు మొదటి తేదీలోపుగ తెలియజేయవలయును

ఈ చెరువుక్రింద ఇదివరలో ఉండిన రేట్లనునగా

- (1) ఒంటికారుకుగాని మొదటికారుకుగాని (తరీఫెరుకు) ఎకరాకు రు 4-3-0
- (2) రెండవకారుకు " " 2-1-0
- (3) దుశసల్ పైరుకు " " 6-4-0
- (4) దరఖాస్తుమీద కుష్మిపైరు 1-కి " 2-1-0

దేశోద్ధారక ఆంధ్ర భాషానిలయము

(నై జాము)

రెండవవార్షికోత్సవము ఆశ్విజ

విదియనాడు జరుగును

పైభాషానిలయము గౌతమశ్రీమణి రెండవవార్షికోత్సవము ఆశ్విజ విదయ, తదియలనాడు జరుగును. శతావధాని వేలూరు శివరామశాస్త్రిగారు ఆధ్యక్షత వహించెదరు. అతిథులకు ప్రత్యేకముగ ఆహ్వానములంపుటకు వ్యవధిచాలనందున దానినే ఆహ్వానముగ గ్రహించి యెల్లరు విచ్చేయప్రార్థితులు.

వేలూరు సుబ్రహ్మణ్యం అధ్యక్షుడు

కె. వి. లక్ష్మీనారాయణ శర్మ కార్యదర్శి, సంస్థాపకుడు.

వీరి కన్నను నెక్కుడు గాఢముగ వాంఛించెడి మహమ్మదీయ నాయకు లింకొకరు లేరని జెప్ప వచ్చును. రాజకీయ సమస్యగూర్చి డాక్టరు అన్నారీ గారు చెలిపిన యభిప్రాయములు పలువురకు రుచింప లేదు. కేవలము లొంగుబాటువలన ప్రయోజన ముండదని నెహ్రూ ప్రభృతులు సూచించి యున్నారు. దీనివలన సాంఘిక సంయోగముగాని సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిగాని చేకూరబోవు. అందుచే తాము బట్టిన కుండేటికి మూడేకాళ్లని తలంపక డాక్టరు అన్నారీగారు దేశస్థితినిగూర్చి తిరిగి యోచించి నిరాశను వ్యాపింపజేయ కుండుట సముచితము. డాక్టరు అన్నారీగారు అసహాయోద్యమారంభము నుండి శ్రద్ధతో దేశసేవను సలిపిన నాయక శ్రేష్టులు. జాతీయవాదులగు మహమ్మదీయు లగుటచే వీరిని అభ్యక్షులుగ సంపాదించుట మద్రాసు కాంగ్రెసుసభ యదృష్టమనియే జెప్పవచ్చును. అన్నారీగారి నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసు మహా సభ సత్వర స్వరాజ్యస్థాపనకు మార్గము జూపు గాక!

మతకర్తల దూషణ

మతదూషణను నిరోధించు చట్టమును సెలెక్టు కమిటీకి బంపుట యుక్తముగ నున్నది. ఏలనన చట్టమును ఉన్న దున్నటుల శాసనము గావించుచో మత సిద్ధాంత విమర్శన కసలే అవకాశ ముండదు. వ్యక్తుల అభిప్రాయమును బాత్తుగ సరి కట్టుట కిది తోడ్పడవచ్చును. సెలెక్టు కమిటీలో చట్టపు టుద్దేశ్యములు సఫలమగునటుల మార్పు గావించుట యవసరము. నిర్బంధచట్టములు పలు మార్లు అసలు యుద్దేశ్యముల నిమిత్తముగాక వేరొక ప్రయోజనము నిమిత్తము వినియోగమగుట యాచారమయినది. సెలెక్టు కమిటీకి చట్టమును బంపుటకు హిందూసభ్యులును మహమ్మదీయసభ్యు లునుగూడ అంగీకరించుట విశేషము. మతకర్తలను నిందించుట కన్నను హేయమగు కార్య మింకొక టుండబోదు. అందుచే దీనిని నివారించి, హిందూ మహమ్మదీయసభ్యులను బలపరచుట ఎల్లర ధర్మము. మాళవ్యా, లజపతిరాయి, బయకరు బోయి హిందునాయకులు చట్టమును సుచస్పూర్తిగ నామోదించుట ఎన్నదగిన విషయము. చాలియ సభ్యులను కిది శుభచిహ్న మగుటకు సందియము లేదు. ఈ చట్టము విషయమున జూజున ఏకీభావ మునే, హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు యితర వ్యవహారములలో గూడ జూపుచో, తిరిగి నూతన జీవన మారంభమగును. స్వరాజ్యమునకు జాలయ సభ్యమే ఋనాదియగును. హిందువులును మహమ్మ దీయులును తమవివాదముల నేనాడు పరిష్కరించు కొందురో, ఆనాడే స్వాతంత్ర్యమునకు త్రోవ న్నడును. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న కలహములు, స్వీయవివాద హేతువులగుచున్నవి. వీనినుండి భారత భూమి ఎంతత్వరలో విముక్తిగాంచిన సంత మేలు.

రాజకీయనిర్బంధితులు

రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయు నని, ఎన్నితీర్మానముల గావించినను ప్రయోజనము గలుగకున్నది. శాసనసభల తీర్మానములకు విలువ లేదని తెలుపుట కిది ప్రబల నిదర్శనము. స్టేటు కౌన్సిలుసభలో కుమారశంకరరాయిగారు రాజ

కీయ నిర్బంధితుల గూర్చి తెచ్చిన తీర్మాన మోడి పోవుట వింతగాదు. ప్రభుత్వమును బలపరచు అసభి కారసభ్యులు పలువురుగలరు. రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదలచలన, దేశమున అనుకూలవాతావరణ మేర్పడుట కవకాశము గలదు. అయినను ప్రభుత్వ సభ్యు లగు హెయిగుగారు, బాధ్యతలేని వారివలె ముచ్చటించిరి. బెంగాలు నిర్బంధితుల విషయమై వీరు జెప్పిన సంగతులు మామూలు ధోరణి ననుస రించుచున్నవి. సుప్రసిద్ధులగు సర్ డిమో హయత్ ఖానుగారు మామూలుకన్న అప్రభంశ ముగ మాటాడిరి. కుట్రదారులను శాశ్వతముగ నిర్బంధింపవలెనని వీరు సలహానిచ్చిరి. సర్ పెంచ్ క్షే దాదాభాయిగారును ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశేరి. బెంగాలు నిర్బంధితులకు సంబంధించిన భాగము విచారణ సంఘము నేర్పాటు జేయవలయునను భాగముగూడ నిరాకరింపబడెను. రాజకీయ నిర్బంధి తుల నయినను విడుదలజేయక ప్రజలు సహకారము సలుపలేదని ప్రభుత్వాధికారులు గుండుట వలన నేమి ప్రయోజన ముండును?

కెనియా భారతీయులు

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల కాంగ్రెసుసభ అక్టోబరులో ఒరుగ నున్నది. సరోజినీదేవిగారిని ఆసభ కధ్యక్షత వహించి కొంతకాల మక్కడ నివ సించి తమకు తోడ్పడవలయునని కెనియా భార తీయులు గోరుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయు లకు సరోజినీ దేవిగా రేవిధముగ తోడ్పడిరో తెలుప నక్కరలేదు. ఇటులనే యీమె తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులకు గూడ తోడ్పడగలదు. కెని యాలో నుదయించిన విషమస్థితిని నివారించు తెటులని యోచింపవలయును. భారతీయులకు స్థానిక సంఘములలో ప్రాతినిధ్యము తగ్గిపోవును. శాసన సభలలో యూరపియను ప్రాబల్య మింకను అధిక మగును. భారతీయులకు కెనియాలో నిలుచు నిడ లేకుండును. కెనియాస్థితినిగూర్చి ఆంధ్రానుగారు పరితాపము జెందుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ము నితో వీరు చాలనేపు సంప్రదించిరి. కెనియాకు భారతీయులు వలన పోకుండ నిరోధింప వలసి వచ్చు నని ఆంధ్రానుగారు తలచుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువా రీ విషయమై శ్రద్ధనహించినగాని ప్రయోజనములేదు. పరాధీనమగు హిందూదేశము ప్రభుత్వమువైననే ఆధారపడి యుండగలదు. వేరొక మార్గము కనుపింపదు. ఇతర ప్రతిక్రియల పరిచించుటకు హిందూదేశమునకు కైకొరదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వెంటనే పాక్యము కలుగ జేసికొననిచో కెనియా భారతీయులస్థితి దుర్భర మగును. వారిస్థితి చక్కబడవలె ననిన హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యము లభించువరకు వేచి యుండవలసినచ్చును.

పరిశ్రమలు: ఇండియా ప్రభుత్వము

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూతనపరిశ్రమల యభివృద్ధికై సంవత్సరమునకు ఏబదిలక్షల గ్రాంటు నొసగవలయు నని, సెల్ గోవిందదాసు గారు తెచ్చిన తీర్మాన మోడిపోయినను, ఇండియా ప్రభు త్వమువారు తమ బాధ్యతను తప్పించుకొనజాలరు. పరిశ్రమలు ప్రాచుర్యము శాఖయయినను, పెద్దపరి శ్రమలను తాము నెలకొల్పజాల మని మంత్రులు

నిరాశ తెలుపుటచే, వారి మూలమున పారిశ్రామిక కాభ్యుదయము చేకూరు నని తలంపవలెదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకు ధన సహాయముజేయుట కెట్టియభ్యంతర ముండజాలదు. జపానులో, పరిశ్రమ లభివృద్ధిజెందుటకు, ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహమే ముఖ్యకారణ మయ్యెను. ఇటులనే పరిశ్రమల విషయమున కై శ వా స్థ యు డు న్ని హిందూదేశమున, ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొని సహాయము జేసినగాని, సత్వరాభి వృద్ధిగలుగదు. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు ఇండియా ప్రభుత్వమువా రింకొకరు సహాయము జేయ వచ్చును. ఎక్కడ ఉచ్చగబడో, అక్కడనే మార్గ ము గనుపించును. స్వరీపాలనము లభించువరకు పరిశ్రమలు ఉన్నతస్థితి గాంచుట దుష్టభ మని దోచును.

గ్రాండ్లు: కార్మికపక్షము

బ్రిటిషు కార్మిక సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి కార్మిక సంఘములు వెనుకటికన్న ఎక్కుడు బలముగ నున్నవనియు ఐకమత్యము ప్రబల ముచున్నదనియు హిక్కుగారు నుడివిరి. ప్రభుత్వ మువా రిటీవల గావించిన సమ్మె చట్టమువలన కార్మిక సంఘములకు తీరని నష్టము వాటిల్లు చు న్నది. కార్మికులకు మిగిలిన ప్రధానసాధనసయితము లొలగిపోవుచున్నది. అందుచే, చట్టమును లొలగించుటకు కార్మికపక్షమువారు యాచచ్ఛిన్న వినియో గించుట యవసరము. కార్మికపక్షమువారు ఎన్నిక లలో సంపూర్ణవిజయము గాంచి, మరల పరిపాలన మును వశపరచికొనిన గాని, సమ్మె చట్టమంతరింపదు. అందుకొరకై దృఢప్రయత్నముల గావించవలయు నని, హిక్కుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. హిక్కు గారి ప్రబోధము బ్రిటిషు లేబరుపక్షమువారిని ఎంత వరకు ప్రోద్బలించుచో చూడవలయును.

నాగపుర కొట్లాటలు

15 మరణములు

నాగపురము, సెప్టెంబరు 6:—నిన్న తెల్లగొల్ల అఫీ సుమూయబడెను. 17 రురు మరణించిరి. 10 హిందువులు 5 మ ముస్లింపియులు. గాయపడినవాడు 100-కి మించుదురు. సైన్య సురక్షియైయున్నది. పరిశ్రుతులు కాంతించుగున్నది. తుపాకులు కాల్చబలన 1 మహమ్మదీయుడును ముప్పురకు హిందువులును మరణించిరి. నిన్న మధ్యాహ్నము ఒకపాపామ్మదీయుడు కాల్చిన తుపాకులవలన 6 గురు గాయపడి ముప్పురకు పరణించిరి. ఒ కడు ఆరెస్టుచేయఁగొనెను ఇంట్లు తెల్లకెట్టిందలప నలుగురు హిందువులు ఆరెస్టు చేయబడిరి. గాయపడినవాలో మహమ్మ దీయుల సంఖ్య ఎక్కువ. నిన్నరాత్రి గల్లంతులేదు. 144 ప్ర చారములో నున్నది. గొల్లు పరివాండ్లు పరికిసోగోరు.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 7:—పంగళ వారముగూడు కై దృఢిద్యోగియు రాంకీయ కై దీయునకు జేడు గోపాలు ముఖర్జీ ని ఇంటిపై పెంటు ఆక్రమణతో జెయిలువెలుపల కరికిరి. 333 ఆజ్ఞపచ్చువరుకు ఇల్లకలవలనరిరి. వారమురోజులలో ఆయన ను బెంగాలునుండి అరెస్టుచేయమరు. ఆయన రొచ్చిలో నుండ మందురట.

పూనా, సెప్టెంబరు 6:—ఈ యూరియంగు నాలుగు రోజులుండి ఇరువురు అయిరోపియులం పలు ప్రక్కలకు వచ్చి యక పారిపోయిరి. పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:—బాంబులు రివాల్యరులు దొరకినసందర్భమున ఉడపను ఇంను ఆవివారమునా దుదయము న సోదాచేయబడెను. సాంతోష్యులు అరెస్టుచెయ్యెను. ఆతిని గదియందు నిశేధిత గ్రంథముండుగలదు. తెయిలు కోరబడెను.

రిప్పనుభవనములపై జాతీయపతాకము

రంగయ్యనాయుడుగారి తీర్మానముపై తీవ్రమగు చర్చ

ఉపసంఘమును నియమింపవలె నని జస్టిసుపక్షనవరణ

అధ్యక్షుని వోటుతో సవరణ నెట్టుట

భారతీయుల జాతీయ పతాకమేది, కార్పొరేషను భవనములపై కాంగ్రెసు పతాకమును నిలుపవచ్చునా అనుషఠయములగుచున్న యెన్నఁపురి కార్పొరేషను సభయందు నిన్న సాయంత్రము చాల తీవ్రమగు చర్చ జరిగెను. కాంగ్రెసు పతాకమును కార్పొరేషను భవనములపై నెలకొల్పవలెనని కాంగ్రెసుపక్షమువారు తీవ్రమగు ప్రయత్న మొనర్చిరి. కాని జస్టిసుపక్షమువారియొక్కయు అధ్యక్షునియొక్కయు ప్రాతిహేయముచే నా ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయ్యెను. తుదకు అధ్యక్షుని వోటుతో ఈ విషయమును విచారించుట కొకయుపసంఘమును నియమింపవలెనని తీర్మానమును గావించి, ఆసలు తీర్మానమునకు స్వల్పవైపురి, తిరువల్లి క్షేత్రములను లై సెన్సులేకుండు ప్రారంభించబడిన లోహకార్యములను అప్రాంతపు ప్రజలకు గలగుచున్న ఇబ్బందులనుగించి సత్వముగైగారడిగిన ప్రశ్నలపై ప్రత్యుత్తరములనుగలతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

రంగయ్యనాయుడుగారి తీర్మానములు

గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారు, 9, 10 డివిజనుల ప్రజల భావార్థములనుగించి, మూడు తీర్మానముల నుపపాదించిరి. ఇవి ఆత్మవసరమైనవలెనని, వెంటనే చర్చించుట కనుమతిచేసినవలెనని కోరగా సభవారింగీకరించిరి. అందు మొదటి తీర్మానము, 10 డివిజనులకు ఉత్తరపు భాగమున నొక ప్రాంతము పాలన చేయువలెననినది గోరుచుండెను. కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. సామి వెంకటాచలం టెట్టిగారు విద్యాస్థాయిసంఘమువారు ఈ విషయమును విచారించి నిశ్చయించువలెనని సవరణ నుపపాదించగా సభవారిచే నామోదించబడెను.

9, 10 డివిజనులందుగల మైదానమునందు-మంచి ఉద్యానవనమును, క్రీడారంగులను నిర్మించుటకుగాను ప్రభుత్వమువారి వద్దనుండి తీసికొనవలెనని రంగయ్యనాయుడుగారు రుపపాదించగా ప్రాతిహేయముచేతయే అంగీకరింపబడెను.

10 వ డి వి జ ను న ం దు న్న ఎ లి మెంటరీ మాడెమెంటు ను సె కం డ రిస్కూలుగా మార్చవలెనని రంగయ్యనాయుడుగారు మరియొక ప్రతిపాదన మొనర్చిగా నిదియును సభవారిచే అంగీకరింపబడెను.

భోజనగృహముల పరిశుభ్రత

అంగోగ్యకారిణుండియు డివిజనుల కౌన్సిలరుల నుండియు పరిశుభ్రముగ నున్నవని యోగ్యతాప్రశ్నలపై ముగిసినవలె కాంగ్రెసు పక్షము భోజనగృహములకును లై సెన్సుల నొక డివిజను లోను అహమ్మద్ నయ్యుడుగారు ప్రతిపాదించిరి. అంగోగ్యకారిణుండియు డివిజనుల కౌన్సిలరులకుండియు ఆరు డివిజనుల కార్పొరేషను నుండి అనుపదమును చేర్చవలెనని సామి వెంకటాచలం టెట్టిగారు సవరణనుపపాదించగా-సవరణతో గాన తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

నగరమునందు ప్రైవేటు వ్యవస్థయొక్కయు, సంస్థలయొక్కయు గృహములకు పరిశుభ్రముగ నుండుటకు తగిన నిబంధనల చేర్చవలెననినది అంగోగ్య స్థాయిసంఘము వారి నీ సభవారు గోరుచున్నారని అని బహిరు అహమ్మద్ నయ్యుడుగారు రుపపాదించగా నంగీకరింపబడెను.

అందుకొంగు మురుగు పాడుదలసౌకర్యముగల ప్రదేశములందు, ప్రక్క మురుగుకొలుపులకు సాధారణముగ మురుగు ప్రవహింపవలెననుకొనుటకు తగు చర్యల దీసికొనవలెనని అధికారుల నీ సభవారు గోరుచున్నారని అని బహిరు అహమ్మద్ నయ్యుడుగారు మరియొక తీర్మానము నుపపాదించగా నదియును అంగీకరింపబడెను.

పాలదీహిలను స్థాపించుట

నగరమున విక్రయింపబడు పాలు చాల కశ్రీ గా నుండుటచే, కార్పొరేషనువారు పరిశుభ్రమగు పాలను విక్రయించుటకు డిహిలను ఏర్పరచు విషయమును విచారించి శిఫారుజ్జెయ్యబులు డా॥ సి. నరేశ మొదలియారు, డా॥ వి. ఎస్ మల్లయ్య, శింగారవేల టెట్టిగారు నొక యుపసంఘమును నియమింపవలెనని శింగారవేల టెట్టిగారు రుపపాదించగా అంగీకరింపబడెను.

జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుట

గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారు జాతీయ పతాకమును గురించి తాను నోటినునొసగిన ప్రతిపాదనను ముందుచర్చించుట కనుమతిచేసినవలెనని గోరగా అధ్యక్షుడు డెందుకు నిరాకరించెను.

సామి వెంకటాచలం టెట్టిగారు రెండుమీదట రంగయ్య నాయుడుగారి ప్రతిపాదనను ముందుగ చర్చించుటకు సభవారి ను తి నొసగవలెనని ప్రతిపాదించగా, అధిక సంఖ్యాకు లనుకూలముగ సమ్మతించినవారిని.

రిప్పనుభవనములపై జాతీయపతాకము

రంగయ్యనాయుడుగారు సభవారి అనుమతిపై నీ క్రింది తీర్మానమును రుపపాదించిరి. "కార్పొరేషను భవనములపై జాతీయ పతాకమును నిలుపవలెను"

కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

డా॥ సి. నరేశ మొదలియారుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఇదివర కీ విషయమును చర్చించి పోషించితిమనియు తిరిగి చర్చకు దెచ్చుట అశాస్త్రీయమనియు నుడివీరి. అంతయు గాక, జాతీయపతాకముగా నేదయో యింకను నిర్ణయముగా లేదు. ఒక ప్రస్తావనలో "తానును పట్టుకొనియున్నట్లు రచింపబడిన జస్టిసుపతాకమే జాతీయపతాకమని కొందరి యభిప్రాయము. జాతీయపతాకమనగా దేశమునందన్ని జాతులవారికిని, మతములవారికిని అంగీకారయోగ్యముగ నుండవలెను. ఒక పక్షమువారి పక్షము జాతీయపతాకము గాజాలదు. భారతజాతీయ పతాకమునందు, అంగ పతాక చిహ్నములును, మహమ్మదీయుల, అర్హులగుచు, క్రైస్తవుల క్రాసును, హిందువుల చిహ్నమును అన్నియు నుండవలెను. కాంగ్రెసుపతాకమునందీ చిహ్నములన్నియు లేవు. టిడి ఒక్కరాజకీయపక్షమువారి పతాకము కనుక దానిని జాతీయపతాకముగ నంగీకరింపవలెననియు లేదు.

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు:—ఇంకను జాతీయ పతాకమేది అనుషఠయమును చర్చింపబూనువా రున్నందుల కాశ్చర్యపడుచుంటి నని నుడివీరి. (వినుడు వినుడు, ఎరువు ఆకుపచ్చు, తెలుపురంగుల పతాకము జాతీయపతాకమని అందరును అంగీకరించి చాలకాలమైనది. (జస్టిసుసభ్యులు "కాదు కాదు") ఈ సభలో డాక్టరు నరేశ మొదలియారుగారు, వారిమిత్రులు కొందరుడప్పు, అందరగు అంగీకరించిరి. జాతీయపతాకము యొక్క టిడియే, భారతజాతీయ జీవితమున కంతకును అధారభూతము అట్టి జాతీయ పతాకం నిర్ణయించిన పతాకమే జాతీయపతాకము గాగలదు. (స్వరాజ్యసభ్యులుగా:—వినుడు వినుడు)

ఎస్. జి. రంగరామరాజు:—సత్యమూర్తిగారు మొదలగువారు, జాతీయపతాకమేదని అభిప్రాయము చాల అని నీతికరము.

సత్యమూర్తిగారు:— "అరముట" అనుపద మశాస్త్రీయము. అందుచే, నాసభ్యుడు తనవాక్యము నుపసంహరించుకొని తీరవలెనని గోరుచున్నాను.

అన్య:— "అరముట" అనుపదము అశాస్త్రీయము దాని నుపసంహరించుకొనవలెను.

రంగరామరాజుగారు:— ఆపద మశాస్త్రీయము నచో ఉపసంహరించుకొనుచున్నాను.

హమీదుఖాన్ గారు ఇంకను మాటలాడుచు, ప్రతికూలు రగు సభ్యు లీవిధముగ అభిప్రాయముగ ప్రవర్తించుచున్నందుకు విచారమును దెలిపిరి. భారతీయుల జాతీయపతాక మొకటి యుండవలెనని అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించిరి. దక్షిణాఫ్రిక శ్వేతనివాసులుగూడ తమ దేశమునకొక జాతీయపతాకము గావలెనని అందోళన మొనర్చుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో భారతదేశమునకు జాతీయపతాకావశ్యకతనుగించి వేరుగ చెప్పవలసరములేదు.

నరేశ మొదలియారుగారి ప్రసంగమునుజూడగా, వారి జస్టిసుపతాకమే నున్నట్టికిని జాతీయపతాకము గాజాలదని

వారికే సందేహమున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. జస్టిసుపతాకమును, కాంగ్రెసు పతాకముతో బోల్చి నెత్తించుట పరిహాసాస్పదము. మహమ్మదీయుల అర్హులగుచు జాతీయపతాకముపై నుండవలెననిగోరుట పట్టికావహజనీతము. ఏ మతములవారి కామతపతాకముగలదు. మనముపునుగోరునది ప్రజలందరికిని పూజనీయమగు జాతీయపతాకముగాని, మతపతాకముగాదు. భారతదేశమునందం దరితరపునను మాటలాడగల సంస్థ జాతీయమునోసభయే. అట్టిజాతీయమునోసభ నిర్ణయించిన పతాకమునంగీకరించుటకు ప్రతికూలురగు గల ఆక్షేపణలెవ్వయో దెలియకున్నది.

ఉపసంఘమును నియమింపవలెను

టి. ఎస్. నటరాజుశెట్టిగారు (జస్టిసు) ఈ తీర్మానము సుగురించి చర్చించి శిఫారుజ్జెయ్యబులు, సత్యమూర్తి, సామి వెంకటాచలం టెట్టి, టి. సుందరరావు నాయుడు, ఎ. రామస్వామి మొదలియారు, హెయిల్బర్గారు అధ్యక్షులగు గల ఒక యుపసంఘమును నియమింపవలెనని సవరణనుపపాదించుచు, వారు జాతీయపతాక స్వరూపమును నిర్ణయింపవలెనని దని నుడివీరి.

వి. చక్రరెగారు:—సవరణను బలపరచుచు, కాంగ్రెసు పతాకమును జాతీయపతాకముగ నంగీకరించుటకు తమ టెట్టి ఆక్షేపణయును లేదని నుడివీరి. (స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు "వినుడు" "వినుడు") కాని, ఆ పతాకస్వరూపము నంగీకరింపని స్వల్పసంఖ్యాకు లున్నప్పుడు, వారిపై నీ పతాకమును బలవంతముగ జొప్పించరాదు. అందుచే, అందరకును అంగీకారయోగ్యమగు పతాకము నేర్పరుచుట కీయుపసంఘము చాల తోడ్పడగలదు.

ఎం. శింగారవేల టెట్టిగారు సవరణ నెదుర్చుచు, కాంగ్రెసు పతాకమును జాతీయపతాకముగాదని గోందరింకను ఆక్షేపించు వారున్నందుల కాశ్చర్యమును దెలిపిరి. కాంగ్రెసు జాతీయ సభయందీ అంగీకరించనివారిట్లా టెక్సింపుట వింతకొలుప లేదు. కాని, ఇటీవల కాంగ్రెసులోచేరి, కాంగ్రెసు జాతీయసభయందీ అంగీకరించితిమని చెప్పుకొనువా రాక్షేపించుటయే చాల వింతగనున్నది. వీరు తమ ప్రాతిపదికను, విభేదములను వదిలి కాంగ్రెసు పతాకము నంగీకరించెదరని నమ్ముచున్నాము.

జాతీయపతాకమునగా కాంగ్రెసుపతాకము

సామి వెంకటాచలం టెట్టిగారు:— "కార్పొరేషను భవనములపై కాంగ్రెసు జాతీయపతాకమును నెలకొల్పవలెను" అని సవరణ నుపపాదించుచు తీర్మానమును జాతీయపతాకమునగా నేదయో స్పష్టపరుపక పోవుటచే, ఆ యవకాశము నదనుగొని అధికారులీ తీర్మానము నాచరణలో పెట్టుకుండ తప్పించుకొనవచ్చునని చక్రరెయ్య టెట్టిగారు నూచించుటచే, జాతీయపతాకమునగా నేదయో స్పష్టపరచుటకుగా నీ సవరణ నుపపాదించి తినని నుడివీరి. భారతజాతీయపతాక నిర్వచన మొనర్చుటకు చెన్నపురి కార్పొరేషనుసభ్యుల నుపసంఘముగ నియమించుట పరిహాసాస్పదముగనున్నది. ఈ విషయము, భారతదేశమునందలి అన్ని ప్రాంతముల ప్రజానాయకులును నిర్ణయింపవలెననినది గాని ఒక్క మదకాసునగర ప్రతినిధులలో నిర్ణయము వచ్చు నిర్ణయింపవలెననినదిగాదు. అది కార్పొరేషను పతాకమునగాని, అభిభారత జాతీయపతాకము గాజాలదు. ప్రస్తుతకాంగ్రెసు పతాకమును అన్ని ప్రాంతముల ప్రజానాయకులును సమావేశమై దీర్ఘముగ చర్చించి భారతజాతీయ పతాకముగ నిర్ణయించిరి. ఆ పతాకమునందు బ్రిటిషు రాజ్యముపై నగా అంగ దేశముపై గాని విప్లవప్రోత్సాహకలములన్ని మెద్దియును లేదు.

కాంగ్రెసు నంగీకరింపని డా॥ నరేశ మొదలియారు గారుతప్ప జస్టిసుపతాకమునుండి ఇటీవల కాంగ్రెసునందుచేరిన వారెవరును జాతీయపతాకము నాక్షేపించజాలరు. ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారివంటి జస్టిసు ప్రముఖులు తీర్మానమును బలపరచి దూరదృష్టి గన్పరచెదరుగాక అని నమ్ముచున్నాను.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు కాంగ్రెసుపతాకము జాతీయ పతాకము గాదని నునుపజాలనని నుడివీరి. కాని దేశమునందన్ని విభాగములవారునుగూడ ఆ పతాకమును జాతీయ పతాకముగ నంగీకరించిరి చెప్పవలెనని నుడివీరి. అంతయు గాక ఇది అంత ఆత్మవిశ్వాసముగ విషయముగాదు. బాగుగ అలోచించి నిర్ణయింపవచ్చును దేశమునందు ఒకవారును తమంత దాము హృదయపూర్వకముగ జాతీయపతాకమును గౌరవించు నట్లుండవలెను. ప్రజలపై బలవంతముగా పతాకమునుజొప్పించుట వలన లాభములేదు. అందువలన పతాకముయొక్క గౌరవము తగ్గునేగాని పెద్దది. కాంగ్రెసు పతాకమును జాతీయ పతాకము నంగీకరింపనివారికి నచ్చుచెప్పి. మార్పుల కవకాశమునందును భావముతో ఉపసంఘమును నియమింపవలెనని సవరణను బలపరచు చున్నాను! విక్రమోరకుప్రయత్నించుచున్న ఈ రోజులలో జాతీయపతాకము విభేదకారముగా నొనర్చరాదు.

నీపాలు గూర్ఖలను ఇండియా ప్రభుత్వవ్యవస్థగములలో
మిలిటరీ సైన్స్ వ్యవస్థగములు తప్ప నీవిలు ఉద్యోగములందు నియ
మించరాదని ప్రభుత్వ ఉత్తరువును జేషనలు హెరల్డు పత్రి
క ప్రకటించెను, అందు బ్రిటీషు ఇండియా నీనాసులగు గూర్ఖ
లనే నియమించవచ్చును గాని నీపాలీయులను నియమించరాన
నియు క్రొత్తగ నియమింపరాదుగాని ఉన్ననూని తొలగింపు
నవసరము లేదనియు గలను,

విదేశవార్తలు

పెద్ద స్వదేశసంస్థానములు

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—పెద్ద సంస్థానములను గూర్చి జాతీయమునకు సభ్యులు తలచును కార్యనిర్వాహకముగా రెట్లు పరిష్కారము చేసెదరో యని మాండ్లెస్టగుగార్డియన్ పత్రిక భయపడుచున్నది. జాతీయభావముతో గూడుకొన్న భారతీయుల కోర్కెలను సంస్థానాధీశ్వరుల కోర్కెలను సరిచేయు కష్టము. పై న్యాయకారమువలెనే స్వదేశసంస్థానములతో సంబంధమును తాత్కాలికముగ, బ్రిటిషు యిండియా దేశీయవ్యవహారముల బాధ్యత అంతయు ప్రజాప్రతినిధులతో గూడుకొన్న శాసనసభలపై పడెన పీదప బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ఏజెంట్ల చేతిలోనే యుండవలెననుచున్నారు. కాని ఇది సానుకూలము. బ్రిటిషు యిండియా దేశీయపాలనములో మనకు బాధ్యత అధికారము లేకన్నపుడు స్వదేశసంస్థానములందు మాత్రము అధికారమున్న లాభము లేదు. సంస్థానాధీశ్వరులు ప్రస్తుత స్వాతంత్ర్యమునే యందుకొనవలెననియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసికొన యధికారముండవలె ననియు ఈలోపుగ సంస్థానపరిపాలనములో సంస్కరణలను గావించి బ్రిటిషు అధికారము ఎక్కువగ గల సివిలుస్టేషన్ల నేర్పరిచి లిఖితపూర్వకముగ శాసనమును స్వీకరింపజేర్పరిచి ప్రజాస్వామ్యలక్షణములతో గూడుకొన్న లిఖిత రాజ్యాంగనిర్మాణమును తయారు చేయవలెనని యనుచున్నారనియు మాండ్లెస్టగుగార్డియన్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ఇట్టివిధానము మంచిదిగాదోయో ముఖ్యము సంస్థానములందు ఏదోఒకమోస్తరు బాధ్యతాయుతమును ప్రభుత్వమును స్థాపించుట చేయుమని గార్డియన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జాతీయమిత్ర అసంబ్ధి

నర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, సెప్టెంబరు 6:—ఇరుగు జేసినపనినిగూర్చి ఆ సభ్యు ప్రారంభమున రామస్వామయ్యగారు మాట్లాడిరి. సమగ్రముగ లోపరాహిత్యముగ జాతీయమిత్ర కార్యభారమును నిర్వహించెను. భారతదేశముగూడ జాతీయమిత్ర ఆశయములను ఎట్లు నెరవేర్చుటకు పాటుబడుచున్నది దెలియజేసెను. ఇండియా ప్రజాస్వామ్యమునుగూర్చి జాతీయమిత్ర గ్రహించగలెనని సంతోషించిరి. ప్రాచ్యసమస్యలు ముఖ్యమైనవి కనుగొన్నందులకు సంతోషమును వెల్లించిరి. తమ దేశీయసమస్యలతో మునిగియున్న భారతీయులు జాతీయమిత్ర ఆశయములను కార్యరూపమును దాల్చునట్లు చేయుచుండ గ్రహించుట చురుకైనగాదు. జాతీయమిత్ర పని భారతీయుల ఆశయముల పట్ల ఎక్కువైనదని యిటులను ఎదురుజూచుచున్నాను. యూరప్ యితరదేశములందు సాంకేతికసంఘముల ద్వారా జాతీయమిత్ర ఆశయములు నెరవేరగలవు. ఆంగ్లేయములను ఎక్కువగ క్రోధము వహించవలెననిరి. ముఖ్యముగ సింగపూరు ఆంగ్లేయసాన మంతయు వాగున్నదనిరి. అంటుగోగములను అడవులను మంచుపని చేయుచున్నది. జాతీయమిత్ర ఆంగ్లేయజిబ్బంది ఇండియాలో సంచారము సల్పుట ముదాన హుబురయు మండ్లిగొనుననియు తోచుచున్నది. ఆర్థికసభలో ఇండియాను ఎక్కువగ ఆంధ్రమునుగూర్చి ఆర్థికసభ తీర్మానములను సమన్వయముగనే భారతదేశ ఆర్థికవిభాగమునుగూర్చి. యూరప్ నుండి చాలమార్గముగనున్న దేశముల సమస్యలందును పరిశీలుచు ఆర్థికసభకు చెక్కుచు ప్రమేయమును గలుగజేసికొనుట విధి. ఆర్థికసభలో పాల్గొనుటకు భారతదేశము తక్షణమునుగూర్చుచున్నది.

బ్రిటన్ చానలు నీరుట

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 6:—20 ఏండ్లప్రాయము గల కన్య భామన్ ఆమెనామె 10½ గంటలలో 12 మైళ్లు బ్రిటన్ చానలు నీరును, ఇంతవరకు రెండో ప్రయత్నించి వర్తించిరి. ఈమెను 12 ధనురాలు ఈడుటకు.

మరల ఆరోగ్యము చేకూర్చును.

జబ్బుపడిన తదుపరి, ఘనపదార్థములెవ్వయు భుజించుటకు పిలువే నక్కము క్వేకరుజిట్టుకంటే మిరల లాభకారియు, తగిన భోజన సదుపాయము మరేదియును లేదు.

క్వేకరు జిట్టుకంటే ప్రకృతిచే కోరబడిన పదార్థములన్నియు నిమిడియున్నవి. అదియును, పోగొట్టుకొనిన శరీరదారులన్నియును, బలమును మరల అదిరికాలములో సమూహ్యకొనుటకు మిగుల గుణకారి.

అందరకు క్వేకరుజిట్టు నిజమైన ఆరోగ్యసాధనమని వైద్యులన్ని వోట్లను సలహా నిచ్చెదరు.

Address
Representatives:—
MULLER & PHIPPS (India), Limited
Calcutta Bombay Madras Delhi Lahore
Karachi Rangoon

Quaker Oats

క్వేకరుజిట్టు చేతిలో తాకబడవు.

టి. బి. మెహతా ఆండ్ సన్స్

సీ మ క మ ల ము లు, వ చ్చు లు, కెం పు లు మొదలైన

రత్న వ్యాపారులు

న గ లు త యా రు చే యు వారు

పార్కు-టౌను, మదరాసు.

అమెరికను నూలువదుకు నేత

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 6:—వైశాఖ పరిశీలులు విషయకరముగ నన్న వని జూచిలేస్సగారు అసభికారులతో గూడుకొన్న రాయలుకమిషన్ ఏర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారు. ప్రతి పారిశ్రామికప్రతినిధి కమిషనులో నుండవలెనట. ఉత్పత్తికేయుట కెంతభయ అగనో దెలియటకు మాత్రముగూడ జేర్చవలెను లుకాష్టెరు సంఘములకు సమగ్రముగ జేయుటకును విల్లులను క్రొత్తగవీర్చుచి పెట్టుబడిదారులమార్గములందు ఆధునికమార్గులనుజేసి ప్రపంచములో ఇతరభాగములతో పోటీజేయవలెనట జేయవలెననుచున్నారు.

ట్రాన్సు జార్జియానియాతో ఒడంబడిక

జెగూసలం, సెప్టెంబరు 6:—అమీరు అబ్దుల్లా అధికారముగ్రోం ట్రాన్సు జార్జియానియా స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుటకు బ్రిటన్ అంగీకరించెననియు, అబ్దుల్లాగారే సైనికశాసనవిషయక కార్యనిర్వాహకాధిపతి ప్రధానాధికారిగ నొప్పుకొనెను. అబ్దుల్లాగారి కొడుకు అమీరు తలచుచున్న తండ్రి ఆనంతరమందు రాజ్యమునకు వచ్చుటకుగూడ అంగీకరించిరి. జిల్లా విభాగముగ ప్రజానిర్వహణము సభ్యులతో గూడిన శాసనసభ నేర్పరచెదరు. 15 నుండి 20 సంభ్యులందురు వీరిలోనుండి ప్రధానామత్యుని చేతను, న్యాయ, నిర్వాహకాధికారియగుతలను నియమించెదరు అబ్దుల్లాగారి ఇష్టమునంతవరకు వీరు అందరను అధికారములో నుందురు. సాంకేతికవిషయములలో సలహా ఇచ్చువారిని బ్రిటన్ నియమించును. ఈఒడంబడిక రెండూసంవత్సరములకు అమలు జరుగునట.

బ్రిటిషు ఆరోగ్యనివేదిక

తృప్తికరముగ నున్నది

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 6:—1923 వలెనే 1926 లో బ్రిటిషు ఆరోగ్యము తృప్తికరముగనున్నదని ఆరోగ్యశాఖాధికారి ప్రకటించెను. 1923-1926 లో రెండు సంవత్సరములుగూడ వేయింటికి 11-6 మంది చనిపోయిరట. ఇంత తక్కువ ఎన్నడును లేదట. ఇక్లప్తుచుంజా జ్వరముగాని మరితర రోగములుగాని లేవు. 1923 లో పసిపిల్లలు 69 నరు చనిపోయిరి. నిరుడు 20 మంది చనిపోయిరి. 1926 లో ఆరోగ్య ప్రమాదములు అతీతముగ నవేమియు లేవు.

క్వీన్స్ ల్యాండు డ్రైల్వే తగాదా

బ్రిస్టెల్, సెప్టెంబరు 6:—7-వ తేదీని చాలకరకు పని ప్రారంభమును ఇందులకు కారణము చాలమంది రైలుపనివాండ్లు పనిలో చేర్చెనునటచేతనే. ఈలోపుగ నగరము చిన్న పోయినది. కాలనిర్ణయములేకనే ఉన్న విక్రయము నాపుజేసిరి.

ప్రధాననగరమందున్న అంగడలను రైల్వేపనివాండ్లు పిలిచుజేయుచున్నారు ప్రభుత్వమువారు ఆహారపదార్థములను సప్లయిజేయుటకు పూనుకొనెదరు.

కోర్బనీగారి పయనము

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 6:—పాగమంచు దట్టముగా కరియుటచే వైమానికము కోర్బనీగారు కోర్బాన్నుండి కేపటివరకు బయలుదేరుటకు పిలువలగునటనిపోయెను ఆలోచింపకు పోయి తీరదనెను.

కప్టెన్ వకింట్స్, కప్టెన్ జామన్స్ గార్లు అట్లాంటికు పయనమును ప్రారంభించుటకు ఒయలుదేర నిశ్చయించుకొనిరి. కాని వాతావరణము ప్రతికూలముగ నుండుటచే బయలుదేరలేదు.

జాతినమితి

జనీవా, సెప్టెంబరు 5:-సామ్రాజ్య రాజకీయవేత్తలపట్ల నిమిత్తము ముందుగా చాంబర్లైను గారును సామ్రాజ్య రాజకీయ వేత్తలను మాట్లాడుకొనిరి.

కపరాలా మహారాజుగారు కేంద్రమంత్రికమిత్ర సభ్యులగు నియమించబడిరి.

వ్యక్తభావరాహిత్యమును ఒడంబడిక

శత్రుభయములేకుండ జేయవలెనను విషయమును రెండు కోశాలలో ప్రవేశపెట్టెదనని పోలిషుపత్రినిధి దెలియజేసెను. యూరపులో యుద్ధమును ఇట్టిఒడంబడికతో రూపురూపు గలవని ఈ విషయమై ప్రస్తుతము రషియాకును, పోలంకుకు ను రాయబారములు తృప్తికరముగ సాగుచున్నవి.

భారత రాయబారులపని

భారత రాయబారులు 6 గురు. ఇందులో 4 గురికి పూర్వానుభవముగలరు. అందుచే చాలసంది రాయబారవర్గము జాతినమితిలో భారతదేశస్థానము చాలచిత్రమైనది. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములేని ప్రతినీధిదేశము ఇండియా ఒక్కటేకాని దానిచే విస్తారముగ స్వాతంత్ర్యముగ భారతప్రతినీధులు పాల్గొనుటకు అభ్యంతరములేదు. ఆయుధవిస్త్రన విషయములో ఇండియాబ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో కలిసిపోవలెను. కాని ఈ విషయములన్నియు ముఖ్యముగ యూరపునకు సంబంధించినవి. జాతినమితిపనిలో భారతప్రతినీధులు ఆరోగ్యము, ఆర్థికవిషయములలో స్వతంత్రముగ జోక్యము కలుగజేసికొనవచ్చును. భారతాశయములగుడ ఇందులో జేరియున్నయవి. జాతినమితిలోవచ్చు విషయములనుగూర్చి భారతీయులు ఒక పట్టికే రాష్ట్రజేయుచున్నారు. లిట్టుప్రభువు ఆయుధవిస్త్రనమును ఎత్తుకొనును. స్త్రీలు, పిల్లలు, ఆర్థికసభానివేదికమునుగూడ ఎత్తుకొనెదరు.

సాంఘిక, రాజకీయ సమస్యలను, ముఖ్యముగ బానిస సమస్యనుగూర్చి కపరాలా మహారాజు ప్రస్తావించును.

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు ఆర్థికపత్రము, మరీతరసాంకేతిక విషయములను ముఖ్యముగ ఆరోగ్యసంఘము నుగూర్చి మాట్లాడెదరు. ఆర్థికసమావేశములో లిట్టుప్రభునకు తోడ్పడెదరు. సర్ ఎడ్వర్డు చామరుగారు రాజ్యాంగవిధానము శాసనవిషయములను సర్ మర్రికగారి సహాయముతో పరిష్కరించును. నల్లమందు, ఆల్ఫ్రెడులు విషయమైగూడ ప్రస్తావించును. సర్ ఫజిలుహుసేనుగారు ఆర్థికవిషయములు సాంకేతిక సమస్యలనుగూర్చి చర్చించెదరు.

ప్రేక్షయూనియను కాంగ్రెసు

లండన్, సెప్టెంబరు 5:-రషియా ప్రతినీధులకు, కాంగ్రెసును బోవుటకు బ్రిటిషువారు ఉత్తరువు నీయలేదు. బ్రిటిషు ప్రేక్షయూనియను నాయకుల చర్యను శంకించుచు రషియనులు తంతునంపిరి.

సమైధుదారులను, గవలపనివాండ్రను గోతిలో దింపిరిని శుండ్చిరి. రషియాసంబంధములనుగూర్చి తీవ్రముగ చర్చజరుగవచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

సెప్టెంబరు 6:-ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రేక్షయూనియను శాసనములు అన్యాయమని హాక్సుగారనిరి. ఇంకను బలముగ ఏర్పడి ఎక్కువ యధికారమును చలాయించుటకు ప్రేక్షయూనియనులు ప్రయత్నించవలె ననిరి.

యజమానులు, పనివాండ్లు తమయ ఇంతకంటె ఎక్కువగా సంపాదించి పనిచేయవలెననిరి ప్రత్యక్షముగ ఒకరియభిప్రాయములను ఒకరు తెలిసికొని పనిచేసిన ఎక్కువలభముగ నుండును. ప్రభుత్వ అవకాశక్రింద సభలను జరిపి ప్రయోజనము లేదనిరి. ఇల్లు చేసిననే మహాముఖుని మంచిచెట్టలను చర్చించి యభివృద్ధికరముగ మార్గముల సరయుటకు వీలగుననిరి. పరిశ్రమలు బాగుపడుననిరి. పనివాండ్ల జీవనప్రమాణము బాగుపడుననిరి. ప్రధానామాత్యుని కోరికప్రకారము శేపు అత్యవసరతీర్మానము నందజేసెదరు.

బ్రిటిషు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనములు

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 6:-చచ్చే లండను బ్రిటిషు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనములో లండను శాఖవారు 8000 చదరపు అడుగులను నిర్మించుకంటె యెక్కువగా దీనికొనెదరు. ప్రదర్శనము ఫిబ్రవరిలో జరుగెను.

విరిషు స్త్రీస్త్రీలు ఎన్నికలు

డబ్లిన్, సెప్టెంబరు 6:-వార్షిక మంతగా లేకున్నను విరిషు రాజకీయములందు ఎన్నడును ఇంతతీవ్రముగ పోటీ లేదనుచున్నారు. పోరాటములయొక్క కాస్త్రీపు గారికిని డిసెల రాగారికిని పడినది ఇంతవరకు పోయిన ఎన్నికలనుండి నిర్భాజకవర్గములో నూర్పులేవియు గన్పించవు.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 7-వ తేది బుధవారము

Table with 6 columns: Location, Temperature (Max/Min), Humidity, Wind Speed, and other weather-related data for various locations like Rajahmundry, Machilipatnam, etc.

సర్కారులు:-కొన్ని చోట్ల మధ్యభాగమున మబ్బు పట్టుముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల పులుగు నున్నది. మచిలీపట్నములో రాత్రివేడిమి 81.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కినచోట్ల మామూలుగ నున్నది.

డక్కన్:-మేఘములు విస్తారముగ నున్నది. అర్ధగ్రాచాలకక్కువ. కడపలో పగటిరాత్రివేడిమి 41.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలు, బళ్లారిలో పగటివేడిమి మాత్రము 31.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:-కడలూరు కబుర్లు దెలియలేదు. మద్రాసులో 0.18" వర్షించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మద్రాసులో 21.5 నెల్లూరులో 5.5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. నెల్లూరులో నిన్న 100.7" డిగ్రీలు. ఎండ కానినది. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమిగూడ 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. ప. నారాయణ ఆయ్యర్, సహాయ వాతావరణావ్రజ్ఞుడు.

కలరాకు తియ్యేమైనమందు విషుజినివారిణి

గత యిరువది సంవత్సరముల నుండియు అనేక ప్రాణులను రక్షించి ఖ్యాతిపొందియున్నది. స్రతి యింటను ప్రతిమనుష్యుని వద్దను యీ కాలములో ముఖ్యముగ వుంచుకొనవలెను. కలరా విరేచనములకే గాక జగలు నెత్తురు అజీర్ణ విరేచనములకును వుపయోగించును.

వెల రు 1-2-0 డజన్ రు 12-0-0 ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, వ. కె. వ. సి. ఆయుర్వేద నిలయం బెడవాడ.

జీవోరు శాసనసభ

స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టము సవరించుబిల్లు

రాంచి, సెప్టెంబరు 6:-జీవోరు జరిగిన శాసనసభ సేడు సమావేశమైప్పును అధికారేతరులచట్టములు 7 ప్రకారం జేట్టబడెను. అందులో స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టముల సవరించుబిల్లుగూడ గలదు. జిల్లాబోర్డులలో 4 వంతు మహాముద్రయ సభ్యులను ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లంపించెననియు యీ బిల్లు గోరుచున్నది. కృష్ణచల్లభుసహాయ (స్వరాజ్య) గారు చోటా నాగపూరు కాలుదారుల ప్రత్యేక శిష్టబిల్లును సెలెక్టు మిటీ కొప్పగింపవలెనని కోరిరి. గౌ. సాఫ్టువారు ప్రభుత్వముతరపున బిల్లు నెదిర్చిరి. ఇది భూస్వాముల కన్యాయము జేయుచున్నదనిరి. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు పలువురు బిల్లుకు బలపరచిరి. ఓట్లు సరిసమానముగ వచ్చుటచే అగ్రిమెంట్ జరిపెనైరపు ఓటువలన బిల్లు సెలెక్టుమిటీ కొప్పగించులెను. తీర్మానము ఓడిపోయినది.

ఖాను బి. ఎం. నాయుడుగారు స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టమును సవరించు బిల్లుకు ప్రతిపాదించిరి బిల్లును అమరకు దెలియునట్లుగా ముందుగ ప్రతిపాదించుచునని గౌ. స్వపరిపాలనశాఖ మంత్రిగారు నూించిరి. సభనా రంగీకరించిరి. (అ. కె.)

స్టేట్సుమను పత్రికను బహిష్కరించుట

బొంబాయి ఇంపుపు సెంటు బ్రష్టువారు 25 లక్షలు బయ్యము ప్రా.జేయు యేర్పాటులనుగూర్చి విచారించుచుండ, యీ విషయమున ప్రకటన జేయుచు పత్రికలో ప్రకటింపరాదని ఒక సవరణ వచ్చెను. ఈ పత్రిక యీ మధ్యనే భారత స్త్రీల సవమానపరచువ్యాసముల ప్రకటించినందున దీనిబహిష్కరింపవలెనని కోరిరి బి. జి. హార్మి నుగుగారు బలపరచిరి, సవరణ ఒక వోటుతో ఓడిపోయెను.

దీపము వ్రేలి కిరు చనిపోవుట

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 6:-ఒక గానసభయందు హారాత్తుగా పెట్రోలు దీపము పగిలిపోవుటచే ముగ్గురు చనిపోయిరి. అనేకమందికి దెబ్బలుతగిలినవి క్షిణియాయెను రాను చంద్రయ్యగారికి (45 ఏండ్లు) మొదటిదెబ్బ తగిలెను మరునాడు చనిపోయెను. కృష్ణమాచారి అను నాతడు వేరొక 12 ఏండ్ల బాలుడు దెబ్బలుతగిలి 12 గంటలలోగా మరణించిరి. వీరు ముగ్గురిని వెంటనే ఆస్పత్రికిగొంపకొయిరిగాని లాభములేకుండెను.

గజరాతు వరదల సహాయనిధికి సహాయముజేయుటకు గాను రంగూనులో బర్మా శాసనసభాస్వరూప జి. జి. గ్లస్విలిగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రజాసభ జరిగెను. గవర్నరుగారు రూ. 500 ఒసంగినట్లు ప్రకటించబడెను. ఇండియాలో వరదలరాధ నొందిన యెల్లప్రాంతముల ప్రజలయెడ సానుభూతిచెలుపును తీర్చునించబడెను. యీనెల 10-వ తేదిన వరంగు సహాయనిధి వచూర్లు జరిపి వి. జె. పటేలుగారికి పంప నిర్ణయించిరి.

ప్రకటన.

చిత్తూరు జిల్లా చంద్రగిరి తాలూకా చంద్రగిరికి సమీపమున మంగాపురం గ్రామంలో 1927 సం॥ సెప్టెంబరు 28 వ తేది తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారికి ప్రారంభంకాగల బ్రహ్మ ఉత్సవమునకుగాను చంద్రగిరి రస్తాగుండారాగల యాత్రికుల సౌకర్యము నిమిత్తం ప్రస్తుతము మంగాపురం గ్రామంలో కట్టుతూ ఉండగల దేవస్థానము సత్రములో యాత్రికులకు బసవసత్రి అమర్చబడుననే సంగతి యిరువల్ల తెలియజరిచుమైనది.

తిరుమల తిరుపతి వద్దెరా శ్రీ విహంతి ప్రయాదేవస్థానముల విచారణ గదాసుజీవారు. కర్తలవారి ఆఫీసు తిరుపతి విచారణ కర్తలవారు

EAT KASHMIRI FRUITS & NUTS. WALNUTS, thin skin, fresh; APPLES, choice, des-seit, or HAZELNUTS II lbs Rs 5/8; ALMONDS, fresh, thin skin; APRICOTS, sweet, stoneless; FRUIT CURRANTS, RAISINS or APPLERINGS, II lbs. Rs. 1/3; the Lotus Honey 8 1/2 lbs. Rs 8; Pure Saffron, tola Rs 3. Post Free. Dar Bros. Srinagar, KASHMIR.

గుంటూరుజిల్లా నెకండరీ విద్యాలయోపాధ్యాయసమితి

బాపట్లలో సమావేశ మగుట

సెప్టెంబరు 5 — ఈ సంవత్సరపు ప్రభుత్వసమావేశము బాపట్లలోని బోర్డుశాలలో గాజడినది మూడు 50 మంది ఉపాధ్యాయులు హాజరై గిల్లి స్థాపించినపుడు గల యుత్సాహము ఉపాధ్యాయులలో నిపుడు తగ్గినట్లు గానించుచున్నది. యిట్టి యుత్సాహమును పురికొల్పుటకు ఈ సంవత్సరము శ్రీమంత రావు ప్రభువారగారు అధ్యక్షులై వారి యాజమాన్యక్రిందనే మొన్నటిసరి జరిగెను.

నగరరావుపేట పురపాలకసంఘమునకు ఇదివరలో అధ్యక్షులు, అసెటి వ్యాయవాగులలో ముఖ్యులను మహావక్త్రులను ఆగు శ్రీయుత చావలి వెంకటకృష్ణశర్మగారు ప్రారంభోత్సవమును జరపిరి వారి యుపన్యాసములయే భావగర్భితముగానుండి విద్యావిషయమునకు చాల సహకారిగా నుండెను వారి యుపన్యాససారాంశమును నిచట ముద్రముగ చెప్పి చున్నాను.

జాతీయవిద్య కార్మికవిద్య మతవిషయకవిద్యను గూర్చి చాల విపులముగా మాట్లాడిరి ఇట్టి యుపాధ్యాయసమితులు చేయవలసినవి చాల గలదు ప్రజాస్వామ్యమును వశము చేసికొనవలెనన్న నుపాధ్యాయులు వారి విషయమై తీవ్రాందోళనజేయవలెను అప్పుడప్పుడు పత్రికలు ప్రచురించుచుండవలెక. పాఠశాలలో ప్రస్తుతము గరపబడుచున్న మతవిషయకవిద్య చాల అసంతృప్తిగా నున్నది మనదేశముం దనేకవతరులు లుండుటచే యీ సమస్యపరిష్కారము కష్టతరమైనది ఆలిఖరుకాలేజి, దయాపాదకాలేజి మన్నుని విద్యాలయములు జాతీయభావములతో పనిజేయుచున్నను అవి సరియైన జాతీయత సంపాదించలేదు అవటగూడ వాఙ్మయమునందు నిష్కామముని జనించలేదు ఉపాధ్యాయులకు, విద్యార్థులకు నుండవలసిన ప్రాచీన గురుశిష్యభావము అట్టి సామగ్గ్యము అటగూడ కొరవడియే యున్నది ఆధునిక విద్యార్థులు భావిపాఠలయనపుడు వారు దేశమునకై చేయవలసిన విద్యుక్తములు కొన్నిగలవు అవి యలవడుటకు బాలరుకు దేశముయొక్క రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థిక చరిత్రాభివృద్ధిని గూర్చి బోధించవలయును పాఠశాలలో యింగ్లీషు తప్ప తెక్కిన పాఠముల నన్నిటిని వనస్వభావము గరపవలెను అదినులభముజేయుటకు మార్గము యీ గిల్లివారు కొన్ని సబుకమిటీలగ నేర్పడి కొన్నిపుస్తకముల వ్రాయవలెను ఈ గ్రంథరచనవల్ల ఎచ్చుద్రవ్యము సమితివారు ప్రచారమునకై వినియోగింపవచ్చును ఉపాధ్యాయు డెప్పుడు నిష్కర్షకప్రవర్తన గలిగి నుత్సాహముతో యుండవలెను ఉపాధ్యాయులకు తగినవేతనము లేనట్లుట మిక్కిలి విచారకరము తదుపరి ఒంగోలు వైపులకు వందనముగాదు మద్రాసు లోని ప్రాంతభవిష్యత్తుగూర్చి స్థానాందోరగాదు ప్రచురించిన రిపోర్టునుగూర్చి యొక యుపన్యాసమును జదివిరి వారు జిల్లా విద్యాసంఘము లవసరమనియు వాటిని బాగుచేయవలెను గాని రూపుమాపగూడదనియు జెప్పిరి ప్రస్తుతము విద్యాసంఘము చాల పీనస్థితియందున్నది దానియందుగల సాంఘిక జిల్లా బోర్డు, తాలూకాబోర్డునుండి వచ్చుటచే విద్యావంతులగు లేరు ఏ కొలదిమందియో విద్యావంతులు గురు గాని చెప్పుచుండికి విద్యయన కట్టిదియో డెయిదు అట్టివారు విద్యాసమస్యల విచారింపుటకు కూర్చుండిగ నెట్టి విపరీతముగా నుండగలదో మీకే చెలియను ప్రారంభవిద్యావల్లమునం దొక విలు గలదు అది యేదియన తాలూకాబోర్డువారు వారిసాంఘికలనుండిగాక తాలూకాలో విద్యావిషయముల బాగుగా పెరిగిని విద్యా శ్రేణిమున పనిజేయుచుండిన యిద్దరి ప్రతినిధుల బంపుచు పీ లన్నను వారి యధికారమునందున్న తీపిచే, కుప్పిల నింపుటకై ఆ విద్యాసభయందు జరుగుచున్న విషయములు వారికి బధిరశంఖారావములవలె నన్నవారిచే పంపుచుండిగాని యితరులబంపి వారికి నిజముగా విద్యావ్యాప్తిపై సలిమానము గలదని చాటలేకబోయిరి అందుచే తాలూకాబోర్డు కు జిల్లాబోర్డులకు ప్రాతినిధ్యము తగ్గిని విద్యాసంఘము నిట్టి గిల్లిలకు, ఉపాధ్యాయసంఘములకు ప్రాతినిధ్యమివ్వలయును. పాఠశాలలపై యధికారము తాలూకాబోర్డులకు, పరగణాసంఘములకు తొలగించి ప్రత్యేక విద్యాసంఘముల కివ్వవలయును ఇప్పుడున్న పద్ధతి పూర్తిగా మార్చవలయును.

సంజీవనము—జీవోదయము.

మీబిడ్డ ఆరోగ్యముగను, దృఢముగను నుండవలెనన్న పరిశుద్ధమైన ఆహారము గమనింపదగిన ముఖ్యవిషయము సాటివారులలో ప్రభునివలె ప్రకృతింపవలెనన్నచో ఆరోగ్యకరమును, బలకరమును నైన ఆహారమునే భుజింపవలెను అయిపులే కొకవేళ మరిచించినప్పు టికి ఆరోగ్యవంతుడను కీర్తి కాశ్వతముగ ప్రపంచమున మారు మ్రోగుచుండును.

మీబిడ్డయొక్క ఆహారము గాకొన్ని అయియుండవలెను ఎందుకనగా అది యువరాజుభుజింప పద్ధతియు అయిదు రాజకుటుంబములలో నుపయోగింపబడి కీర్తినింపెననిది దీని నుపయోగించ మీబిడ్డ యొక్క దేహము అభివృద్ధిజేసి, ఆరోగ్యవంతమై, ఆరోగ్యమును ప్రసాదించి యువరాజువలె శోభాయమానమై యుండును.

గాకొన్ని
బలకరమైన ఊరాలము

Glaxo

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొన్ని లేదు చేయబడినది)

లేపాలపెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

1

3706

అంత పంచాపకేత్యురగాదు లేచి గుంటూరుజిల్లా విద్యాసంఘమెట్లు యధికారమును దుర్వినియోగము జేసినదియు, ప్రజల ద్రవ్యమెట్లు నిష్కర్షణజేసినదియు, ఒక వ్యక్తికి సంవత్సరములకాలము నిరాటంకముగ దొంగపాఠశాల నడపిన వాటికితోడై యధ్యక్షుడు మేకొలది రూపాయల గ్రాంటులుగా నొసగి తన యధికారమును నెట్లు యపవిత్రము గావించుకొనినది తెల్పిరి.

చావలి సత్యనారాయణగారు తాలూకాబోర్డు పాఠశాల దుస్థితినిగూర్చి దెల్పిరి తాలూకాబోర్డు మెంబర్లకు మతియొక పనియేదీయు నుండదనియు, వాల్చు పుడు ఏయింపాధ్యాయుడు యెట్లుకూర్చున్నది, ఎట్లునిలుచున్నది గమనించి అధ్యక్షులతో సాటిల చెప్పుచుగాని వేరుగాదనియు వారికివిద్య యందు నిజమైన యభిమానమున కది నిదర్శనము కాజాలదనియు, కలరాయున్న సెలవులనిచ్చి ఉపాధ్యాయులవారి గ్రామములకు వెడల గూడదనియు, వారిని కలరా గ్రామములలో తన్నివారలకు తోడ్పడవలసినదనియు జెప్పినపెద్దచునుమ్యలు గలరనియు, కలవుదినమున పాఠశాలకువెళ్లి యీ రోజునపాఠశాల దేవులేదేమని యుపాధ్యాయుల బెడరించిన బుద్ధిమంతులుగలరనియు, యిట్టివారితోటలలో విద్యావిధానమున్నంతవరకు విద్యాభివృద్ధి యాతీయననే యుండగలదనియు తెల్పిరి అంతటితో యుదయ సమావేశము పూర్తియైనది. తిరిగి 2 గంటలకు సమావేశమై కొన్ని తీర్మానములు జేయబడెను బోర్డుపాఠశాల యుపాధ్యాయులు 4 గంటలకు విచ్చియతిథి. కు టీపార్టీనిచ్చిరి సమావేశము జరుగవలయుగా ముగిసెను.

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

అధ్యక్షులవద్దరత్నావలి రు. 2, భన్మవకాశిక రు. 1

మధుర బాలమీనరంజని సంగీతసభవారు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీ, శ్రీమతి దేవదాస్ గాంధీ, శ్రీయుత శ్రీ రాజగోపాలచార్యులు వారి సమక్షమున 8-9-27 లేదా గురువారము రాత్రి 8-80 గంటలకు

ఒత్తవాడ నాటకశాలయందు

“కదరికెవెట్టి”

నాటకమును అరవమున ప్రదర్శింతురు

మాట్టరు టి కే సంపంగి సుందరం

11 యమ్ పి సుందరం వరగదం

పి జగన్నాథ అయ్యర్, ప్రొఫెసరు

కులభద్రధర్మ నిండరంగలు కల స్వల్పము

రూచి రెడిడయర్

చాయవేయును, మరియు శ్రుభవరచును

అన్ని చోట్లను చురుకుగా పనిచేయుగల ఏజెంట్లు కావలెను

సాంపిల్లు ఉచితముగా సంబంధపు వివిధ రంగులుగల 1 డజను సాంపిల్లు సెట్టు వెల రు. 1-8-0 పోస్టుఖర్చులు ఉచితము వర్తకులకు ప్రత్యేక సదుపాయముగలవు

RUBY DYE WORKS
TRIPLICA MADRAS.

చంటిపిల్లలకు
చిట్టలకు అవరో
సంబంధమైన
అన్ని వ్యాధులు
లకు చక్కని
చిరపాయమైన
మందు

ప్రధానమంత్రి
గారి వైద్య
వాటరు అను
మందు ప్రితి
ఇంట నుండి
రవలెను.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water" the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children. It is one of the points - Never put baby to sleep by using so called remedies which contain narcotics. Woodward's Gripe Water is free from all dangerous drugs.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

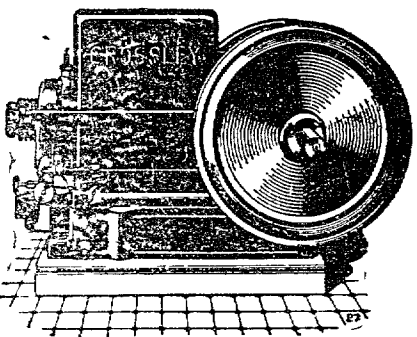
W. WOODWARD (1910) LTD Manufacturing Chemists, 79 & 81, Portico Road, London, N. W. 1.

ప్రిపాద వరసింహం బదర్
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును

Sripadha Narasimham Brothers Post Box 17, Cooganada

యీ మందు
అల్లలు పిల్లలకు పెండు
విధములైన
ప్రచుర్య ప్రస్త
కం భాగము
నియ్యబడును

క్రాసి

కి రోసిన్ ఆయిల్ ఎంజిను
సాగడమ నైజులు.
2, 3 6 బ్రేకు హెచ్. పి.

(ఈ పటమునం దున్న మాదిరి మూయబడిన రకము)

పార్టీలుల్, స్టేషన్ల పైపులు, హావర్ కూలింగు, టాంకుకు లేక రేడియేటరుకు కన్వర్టర్లు
ప్రత్యేకపదపాయములు చేరినవి — నాలుగు సైకిల్ ఎంజిను, మూయబడిన
క్రాంకు కేసు, మూయబడిన గియరులు, హెచ్ టి రోటరీమాగ్నెటా, కొత్త
వాల్వగియర్, మెకానికల్, ఇన్ లెట్ వాల్వ, ఆటోమాటిక్ లూబ్రికేషన్,
ప్రాటల్ గవర్నంగు, లెక్చురేటర్ గమలు, సాపుగాను, చమురులేకను పనిచేయుట

అత్యంత సమైవది
మిక్సిలిమి తవ్వయము గలది
విడువని నమ్మకము గలది

పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు —

క్రాసి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

లింకెడిలాసము } 14, ప్రాజెక్టు } పోస్టుబాక్సు
"కంబస్టియన్" } మద్రాసు. } నెం 1249.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

సాంకేతికముగ 55000 సంస్కృతశబ్దములకు క్రియ అర్థములను క్యాటలాగైజును వెల రూ. 3 4 0 లు
సప్త ష్టికక ఇందు పదు ప్రాంతములు ఉదాహరించుచు యున్నది ఆయాభాషావిధానములనుగలవి
కు 1-2 రు 500 శబ్దముల భిన్నముల కూడ గలవు క్యాటలాగైజును వెల రు 2-0-0
154-1323 రెడి పో ర ను, కాయవరము. గోదావరి.

ఆలమూరు కార్మిక సమస్య

ఆలమూరు కార్మికలనుస్థితి యనుశీలకతో 500 మంది
మాలమాదిగలు తిండిలేక వలసల మాడుచున్నారనియు రైతులు
దౌర్భాగ్యము చేసిననియు, 26-8 27 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్మిక
సంఘటింతి ప్రకటించబడినది రైతులు తమిళనాడుకి ఎక్కువ
పని చేయమనగా, వారందుకు నిరాకరించుటయే కారణము
నూనించుచున్నారని ఇం దెంతమాత్రమును సత్యములేదు
గ్రామములోని వాస్తవ స్థితిగతులను కచ్చితపుద్ధి పారగల హృద
యగులను తృప్తి జేసి అవివసర ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కలగజేయుట
శ్రేయోదాయకముగాదు రైతులను కార్మికల స్వస్థభేదా
భిప్రాయములు కలిగినప్పుడు వాటిని బాధ్యులు యుభయు
లను రాజీనామాద్వారా విడిచిముగించి వాటిని కొండంతలుజేసి
యుభయులనుగట్టి కింహములు పెంపొందింపజూచుట యను
చితియు

రైతులకు గ్రామములోని మాలమాదిగలకు నెలదినముల
నంది ఎక్కువలు వచ్చినమాట యథార్థము ఈపట్టుదల మాలి
నిమిత్తము ఎంతమాత్రముకాదు ఉభయములకు ఆగాదాను మాల
పాతపు పాలములకు విధ్యాహ్వానము అన్నము తెచ్చుకొను
లూ ఎక్కువది కూలీలు విధ్యాహ్వానము భోజనమునకు యిం
డ్లకు వెళ్లివచ్చి పనిచేసెదమనియు, రైతులు అట్లు యిండ్లకు పో
కూడదనియు, పాలములకు ముంతలు తెప్పించుకొని అక్కడనే
అన్నము తిని పనిలో చేరవలసినదనియు కోరిరి ఇందుకు కార్మిక
ములు రివాజులేదాయని పాలములో నీళ్లలో పనిచేసెయిండు
టనే కాకుండా పులులతిములకు యిండ్లకు భోజనమునకు పోయి
వెచ్చుట తప్పనియు, తాము ముంతలు పాలములకు యెంతమా
త్రము తెచ్చుకొనమనియు పట్టుబట్టి రైతులందరు యేకీభవిం
చి చుట్టుపట గ్రామాదులలో యెట్టి రివాజున్నదో ఆప్రకార
మే కూలీలు పాలములకు అన్నము తెచ్చుకొనవలెడ, తాము
వారలను పిలువకూడదనియు, మాలిరైతులు అవసరమునుబట్టి ఎంత
రేము ఉంటే అంతరేము యిచ్చివేయవలెననిపరచుకొని మాల
వాండ్రు యీసంగతి తెలియబరచిరి మా రైతుతో సంబంధము
లేదాయని, ఎంతకూలియిచ్చినను తాముమాత్రము రివాజునకు
వ్యతిరేకముగా అన్నము పాలములకు తెచ్చుటకు సమ్మతించమని
యు ఖండితముగ చెప్పివేచిరి రైతులు వారిలను పనులకు పిలు
చుట మాదిరి ఈ సందర్భములో గ్రామములో కొందరు మాల
వాండ్రు తమ పాలములలోనికి ఎక్కువ అక్కిలము కి ముంతలు
తెచ్చుకొనకుండగ పని చేయించుకొనుచున్నారని రైతులు ముం
తలు తెచ్చుకొనే పద్ధతిగా చుట్టుపట్ల గ్రామములలోని పని
వాండ్రు వ్యవసాయపుపనులు చేయించుకొనుచున్నారని మాల
మాదిగలు అనుపట్టుదల నెగించుకొనుచు గ్రామములో ముం
తలు తెచ్చుకొనకుండగ పిలిచిన రి పాలములకు తక్కినవారికి
వెళ్లుచున్నా గ్రామములో పనిలేకపోతే, ముంతలు తీసు
కొని చుట్టుపట్ల గ్రామములలో పనిచేయుటకు వెళ్లుచున్నారని
గ్రామములోని పనివాండ్రు కూలికి పనులు దొరకకపోవుటను
తీరు రైతులకు పనివాండ్రు రాకపోవుటను మానలేదు ముం
తలు పాలములకు తెచ్చుకొను విధానవిషయముగా పట్టుకొని
ఉభయులు నెలదినములనుంచి ఎవరిపనులు వారు చేసుకొనుచు
న్నారని పనిలేక మాడుచున్నారని వ్రాసినత్రాత ఎంతమాత్ర
మును వాస్తవముగాదు ఇంతలో బులును రామజోగారావుగారు
గ్రామమునకు కొందరు మిత్రులుగావ్వననుపై విచ్చేసి కార్మిక
లకు ఒక బహిరంగపథ కావించి కార్మికలనందరిని తమపట్టుదల
విడువనలదనియు, కార్మిక సంఘములవారిపక్షమందుండి డబ్బుకురి
పించెదమనియు, కేళిములోనికార్మిక నాయకులు, లేబరుప్రభు
త్వోన్మోగియులు తమ పక్షమువహించి సహాయముచేసెదరని
యు తెచ్చి, కార్మికులను రైతుబద్ధులనుంచి పాల్గొనకూన్పించవలసి
నదనియు ముంతలు పాలములకు తెచ్చుకొని పొరుగుదలనుంచి
పాట పుజుముయెవరునుచలమారురైతులకుపనిచేయవలదనియు
అడవాండ్రుయిండ్లలో దాసీపనులమానివేయవలసినదనియువ్యా
ధించిరి అట్లుకే రామజోగారావు పంతులుగారు కార్మికలకు
యుపకారముచేయుటకు గ్రామము విచ్చేసినప్పుడు, వారు
యుభయ పక్షులనారిని పిలిపించి యుభయుల సుగమగతిగ
భేదాభిప్రాయములను వాస్తవస్థితిగతులను తెలిసికొని లోటు
పొలులను సమరంగాచేయుచున్న పరిపితఉభయపక్షముల వారికి
ని వివాదోపకారముచేసినవారియి యందురు వారట్లు చెబుక
రైతులతో యెనరితోను సంప్రదింప కలము మాలివాండ్రు
నుదైవపరచి కలహమును పురికొల్పరాదు రామజోగం పు
గారివంటి దేశాధికారులు వ్యాయముకాదు

రామజోగారావుపంతులుగారు గాని గ్రామములోని
కార్మిక నాయకులుగాని, పరిపాలన చేయవలసిన దొక్క
విధ్యాహ్వానము పాలములవిడచి గ్రామములోనికి పోయి
అన్నము తినివచ్చుటయో లేక పాలములలోనికి అన్న

ము తెప్పించుకొని తిని పనిలో ప్రవేశించుటయే. కూలి విషయమై రైతునకు ఎట్టి పట్టుదూ గూ లేదు. వ్యవసాయ పరిశోధన కమిటీలు ఎప్పుడూ ఒక్కరికిగ యొండడు, ఊడ్చులలో జలలో కూలివాండు గిరికిగా యొండడు రైతు హెచ్చుకూలిరేటు యిచ్చి పనిచేయించుకొనును. కూలిరేటుయొంతయైనను యిచ్చుకొనటకు సిద్ధపడునుగాని, రైతు అదను పోగొట్టుకొనుటకు సగృహింపడు హెచ్చుకూలియైనదని నేరకమందాడి ఒక్కో రోజు ఊడ్చువేరయొండెడల అంతింకయు పంటవ్యయ కలిగి తీరును అదభు వ్యవసాయదారుడెవడును పని త్వరితముగ ముగించుకొనుటకు ప్రయత్నించునుగాని, కూలిరేటు హెచ్చితగ్గుల విషయమై కమ్యూనిస్టులు, ఈ రీతిగనే చెలకలుపు తీరకపోయినా కూలిమొగముచూచుకొని న్యాయశాఖలలో చేజొకలుపుతీరమిచ్చి చేసినా, నలుగురుకూలీలకు లొంగవచ్చునని ఎనమించుకుంటే చేయించుకొనవలసివచ్చును ఇట్లే కోరికలు, కట్టివేత సమయములలో కూడ రైతుకూలిరేటు లక్ష్యపెట్టును. ఒక్కో రోజు చేసేయెంతయైనా తరైతు యేమరుపాటుతోనుండేనా, ఎక్కువపండి వెన్నురాలిపోవును, లేదా కాలవశమున వడ్డము దెబ్బతగిలేయెడల పంట వడ్డవావును ఇందుచే యప్పటికప్పుడు రైతు మెరుగునతో వ్యవసాయపు అదనున పట్టి కూలిరేటుయొంతయైనను యిచ్చివేసి పనిముగించుకొనటయే ప్రధానముగామామకొని వ్యవసాయపు పనులు చేయించుకొనునగాని కూలిరేటు విషయమై ముందువెనుకలు చూడడు వ్యవసాయభూమిగతులు తెలియకుండగ కార్మిక నాయకులమనిచేసి కూలివారల నుద్దరించుటకు దేశక్షేమమునకు కార్మికోద్యమము లేవతీయుచున్నామని చెప్పి కలహములకల్పించుట, దేశక్షేమమో దేశావృష్టమో ఆలమారు కార్మిక నాయకులు యోచింపవలెను. కార్మిక నాయకులు వ్యవసాయ కూలివాండ్ర కులీరేటును సవరించునకంతకును ఒక్కరేటునే నిర్ణయముచేయ దిలకునున్నారా? అట్లు ఒక్కరేటు ఎన్నటికిని సాధ్యముకాదు ఊడ్చులలో జలలో రేటువేరు, కలుపులలో రేటువేరు కోతులలో రేటువేరు. నూరులలో రేటువేరు. పనిముచ్చురముగాయున్నపు డొకరేటుండదు. వ్యవసాయపనులులేనప్పుడు వేరొకరేటుండు. ఘాతకీకూలీలవలె రేటు కాలపరిమితిని వ్యవసాయకూలీలకు నిర్ణయించుటకు సాధ్యపడదు. అట్లా సాధ్యపడునని కార్మిక నాయకులు నిర్ణయించేయెడల దేశమువారి కృతజ్ఞతకు పాల్పడును.

కార్మిక నాయకులు వ్యవసాయకూలివాండ్ర సమస్యయ భార్యముగ పరిష్కరింపదలచినయెడల, వారలక్షేమమునకు పాటుపడదలచినయెడల, ఊడ్చులయి తరువాత వ్యవసాయ పనివాండ్రకు కోరికలవలె సరియైనపని లేక అల్లాడుచుందురు. వారలకు వేరువృత్తిలేదు రైతునకు పనిలేదు. కూలివానికి పోషించుకొనే దారుఢ్యములేదు. ఈ పనిలేనిరోజులలో పనికల్పించుట దేశీయులెల్లరు యిష్టముగా ఆలోచింపవలసిన సమస్య! గృహపరిశ్రమను అడగటమిది. గాంధీమహాత్ముని రాట్నము దేశముతప్ప దేశమునకు కూలివాండ్రకు కూలిలేనిరోజులలో కూలికల్పించు వేరుమార్గములేదు. కార్మిక నాయకులు వృథాగా లేనిపోని ఆందోళనములను గ్రామములలో కల్పించుటకంటే కూలిజనమునకు రాట్నముందేజేమను వెలిపుచ్చి, ప్రతి కార్మికుని యింటను రాట్నము ప్రతిష్ఠింపుటకు కృషిపలిపిన కార్మికుని దరిద్ర విచ్చిన్నతతోడూడి దేశమునకు మహాపకార మొనర్చినవారగుదురు రైతునకు వ్యవసాయ పనివాండ్రకు గ్రామములలో కలహమును పురికొల్పుట సులభసాధ్యమేకాని వారల యుభయుల మధ్యనున్న వివాదాలను పరిష్కారముచేయుట సులభమైనది కార్మికుల సాదేకపరుపవచ్చును. ప్రతికలలో ఆందోళనము నలుపవచ్చును. వాస్తవ నిధిగతు లెరుగని యితర ప్రాంతపుప్రజల సామూహిక పడయవచ్చునుగాని యంతమాత్రమున వివాదపరిష్కారము చేయుజాలరు. యితరప్రాంతములోని కార్మిక నాయకులుగాని రైతు సోదరులుగాని, ఆలమారురైతులు కూలిజనముకు సౌలములను అన్నము తెచ్చుకొనునుటలలో మోక్షమున్నదనిగాని, అక్రమమున్నదనిగాని, నిర్ణయించేయెడల వారల నిర్ణయప్రకారము రైతులు నడుచుకొనుటకు బద్ధులయ్యెదరు కార్మిక నాయకులకు ముగ్ధులై గూడూరు రామచంద్రరావుగారు, కాసనపల్లిలో కార్మిక ప్రతినిధులకు వేమూరు రాంజీరావుగారు, ముందు వెంకయ్యగారు, రైతు ప్రతినిధులకు బిక్కని వెంకటరత్నం చౌదరిగారిని మాయాహ్వనము స్వీకరించి ఆలమారుగ్రామము విచ్చేసి రైతులకు కార్మికులకుగల సమస్యను పరిష్కరింప వేడుచున్నాము. వారి పరిష్కారముప్రకారము నడుచుకొనుటకు బద్ధులము.

గొడవర్తి పాపారావు
జిల్లమారురైతుసంఘ కార్యదర్శి.

అకస్మాత్తుగా గలుగు అపదలు
కాలినగాయములు - వేడినీళ్ళచే గలుగుపుండ్లు - చెబ్బలు - నరుకులు! మొదలగువాటికి "వేన్ వేన్" జెల్లీని తక్షణమే వేయుము. (తెన్నగా గాయముపైన రుద్దుచు) "వేన్ వేన్" జెల్లీతక్షణమే పనిచేయును - ఉపసమనమును గలిగించి త్వరితగా గాయములను కుదుర్చును. ఇది ఎంతకాలమునుండి యింటియందున్నదో దీని యందుగల కుదుర్చునట్టి గణముపోదు. ఇది ఎప్పుడును నూరియున్నాను గుణకరముగా నుండును.

Vaseline
TRADE MARK
PETROLEUM JELLY
దీనికి బదులు చేసిన వాడెవడు 247

ఇందజాలము హందజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, వాస్తవము, ఆంగ్ల ఇందజాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్లవేక, తమాషాలు, వినోదవిద్యలు, సునుష్కృతి మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో సమాధి యగుట, శరీరములేని తలచేత మాడ్చుకొనట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4 చతురత్నం గణితము: (తెచ్చుబుక్ కమిటీ వారిచే ఆశ్రయము కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర, విశోద, మనోగణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యంత్ర, తమాషాతెక్కలు, గణితసాధనముగలవు. వెల రూ. 1. 12 కి రూ. 9. పి. ఆర్. జవహర్ నం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుశిల్ప)

మాన సోల్గా సిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (హాది లజ్జలు)
నలసులభము! (హాస్యోద్యమప్రత్యేకము) గుణమధికము శరీరములో హాస్యోద్యమచే కలిగిడి వైశ్యకాలకీమాత్రలు దివ్యాత్మకము. ఆశీర్వాదము, ఆరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కినీ, సర్వాంగముల యందు బలత్వము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శరన్ను, శ్రక్కు, అనుట మొదలగువానియందు గలిగిడి నావ్యలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు తీర్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనోవ్యలను వెంటనేమార్చును ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల జోషధముగుటచేతను పరమసాంప్రదీయ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడేమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా: (1076)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.
భవిష్యత్తును గురించి రీత్యలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. రైత్ర ప్రశ్నకు రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిసాలయము, తిరుత్తణి.

చెన్నపరి బహుధరము

1927-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 7 వేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.			
దని 1-కి	119	129	మరి
దీ మధ్యమున			
గుంటు తెచ్చిని	వ 42	14	15 0 0
లొబ్బెని	డిబ్బో	15 2 0	16 0 0
జి	డిబ్బో	16 4 0	17 0 0
గుంటు	ర. 164	10 8 0	11 0 0
సువ్వు		22 0 0	23 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు.			
కందులు బస్తా 1-కి	ర 205	16 0 0	17 0 0
నెలగలు	డిబ్బో	18 4 0	14 8 0
పెసలు	డిబ్బో	14 8 0	17 0 0
మినములు	డిబ్బో	17 0 0	19 0 0
ఉలవలు	ర 195	14 8 0	14 12 0
3. నూనెవస్తువులు.			
సువ్వులనూనె 1-కి		150 0 0	152 0 0
నయ్య	మ 1-కి	14 0 0	24 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పు 1-కి		2 0 0	4 0 0
ఇతరప్రదేశము		48 0 0	50 0 0
వేరునెనగనూనె 1-కి	117	118	0 0
అనుచు 1-కి		111	0 0
4. చిల్లరవస్తువులు.			
దానవము 1-కి		78 0 0	74 0 0
కూరకము		44 0 0	48 0 0
విరవకాసులు (గుంటూరు) 1-కి	105	138	0 0
గుంటూరుపాయకలు నీచునందు	1-కి	60	40
కాళహస్తీకాయకలు		50	50
తెలుము 1-కి	40	60	0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	80	80	4 0
చింతపండు 1-కి		21 0 0	49 0 0
5. ఇనుము.			
వట్టారకం 1-కి		28 0 0	30 0 0
చదరం		24 0 0	29 0 0
రవుండు		28 0 0	29 0 0
6. నూలు.			
నెం 20 టెన్ని సేంహం	యాటి	8	0 0
నెం 6 టెన్ని కట్టా		5	2 0
నెం 24 ,, లాకి		6	2 0
నెం 60 ,, కారం టెన్ని		10	8 0
నెం 12 1/2 బరోడా		6	4 0
నెం 20 1/2 కాపురజీ		8	0 0
నెం 40 జమ్మరు 10 పా		11	10 0
నెం 44 సాండా		5	12 0
నెం 4 టెన్ని మసీదు		4	0 0
7. దూది.			
జోండావెట్టు బారం 1-కి		400	0 0
పల్నాముమాడి		145	0 0
8. లోహములు.			
వెండి 100 తులంక		58 12 0	58 12 0
బంగారు, కులము 1-కి		21 0 0	21 2 0
పవరము 1-కి		13	8 6
ఇర్లజీ 1-కి		238 0 0	244 0 0
రాసి 1-కి		250 0 0	252 0 0

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి రీత్యలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. రైత్ర ప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు రూ. 2-8-0. జయము నొసగు శ్రీ ముబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-8-0.
శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచనిలయము, 8860
రెవెన్యూ, చిత్తూరుజిల్లా.

పరిశుద్ధముగాను ఆరోగ్యకరముగాను ఉన్న గృహములు.

కొన్ని రూపముల బూటకపు మితవ్యము
ముచే మీరు మీకుటుంబమునకును, మీకు
ను ఎంత తప్పక చూచుకొని, మీరు గ్రహిం
చుచున్నారా? నిస్సందేహముగా మాన
వ్రునికిగల సౌఖ్యములన్నిటిలోను ఆరోగ్యమే
ప్రధానమైనది. దీనిని పొందుటకై పరిశుద్ధ
లను చక్కగా గమనించవలెను. గొప్పపట్ట
ణములందు యెక్కడ జననంభ్య విరివిగాగల
చో అచ్చట సాధారణముగా ప్రబలియుండు
నట్టి వ్యాధులను తొలగించి, మీరువసించు
చున్న స్థలమును మిక్కిలి పరిశుద్ధముగా మం
చుకొనవలెను.

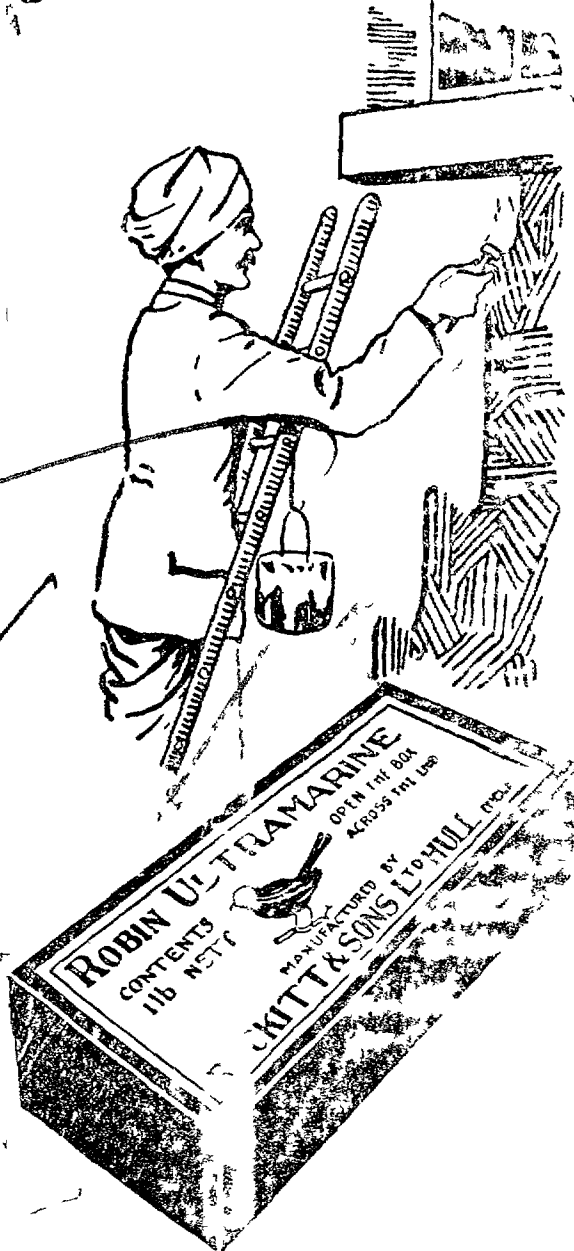
మీ గృహమును పరిశుద్ధముగా నుంచు
కొనుటకు సున్నముతో కూడ చిన్ బ్రాండు
రాచిక్ యల్ట్రామార్నిన్ డెడారంగును కలిపి
నింప గల నందు విధాలు ఇంటికి సున్నము
పూయవలెను. గోడలకు అండమైన రంగును
కలిగించుట మాత్రమే గాక, దుర్వాసలు
లను పారిచోలుచు, అన్ని క్రిములను నాశన
చేయుచున్నది.

నడమైకట్టెయ్యి, కృత్రిమమైనట్టి యల్ట్రా
మార్నిన్ డెడారంగును కొనక ఎల్లప్పుడును
చిన్ బ్రాండుగా దానిని గమనించి ఏయే
చిన్ బ్రాండు యల్ట్రామార్నిన్ డెడారంగు ముఖ్యవర్తక
ముల యొద్దను అనేకరంగులతో సిద్ధముగా
గలదు.

చెట్టు లందు నచ్చు వారిచే తయారు
చేయబడి

వాన్ లిండు లండన్

చా చిన్ యు ట్రా మార్నిన్

“బిడ్డ”

బ్రాండు

తియ్యని కండెన్సుడుపాలు

అప్పులముగా స్వీడన్ లో తయారైనది దీనియొక్క పరిశుద్ధతకును, యిందులో గల
ప్రతిదీనినీ నడవూకు పూచీ నివ్వబడును ఇదివరలోనే దీనిని వాడేనవారు చక్కమే ఈ
పాలుయొక్క గొప్పగుణములను అంగీకరించుచున్నారు ఇది విశేషముగా వైద్యశాలలందును,
కొప్పసంస్థలయందును వాడబడుచున్నది.

ఒకటికి 14 టెన్షన్లు గల డబ్బాలు 48 గల పెట్టె 1-కి నికరముగా రూ 20 లకు
మద్రాసునం దవ్వబడును.

BEST & Co. Ltd.,
Post Box No. 63, MADRAS.

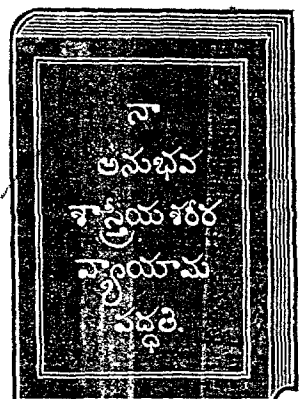
3579

BEST INDIAN PAIN BALM
BEST INDIAN PAIN BALM.
Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

ఉచితము. 8298 ఉచితము
అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు
కీరవ్యాధులు విషయ
ములపూర్తిగా చర్చింపబ
డినవి ఇంగునాయొక్క
యు, నాశిష్టల యొక్క
యు, పెక్కు పదములను
నూచించుచున్నాము
బుగూడ కలవు దీనిలో
నుగ్రముగ ఇతివృత్తరెని
నావ్యాసమువద్దతి మీ
కుబాగుగ బోధపడ గల

గు ప్రతిబాంధ్యమునకును దీని జ్ఞాన మాత్రమున నూతితో
తానును కీర వ్యాధులను పట్టికై తిరిగి తీరును తపాలా
ఖర్చుకు మాత్రము రూ 2-0 రెం. బాటు పంపితిరేని యీ
గ్రంథము వెంటనే పంపబడును దీని మీదే యాత్రయందు ని
వృత్తియ ముగ మార్పుగలిగి తీరును ఈపయము పోగొట్టుకొ
నకుడి ఈవిషయము మీచిత్తునందండగనే లేఖను వ్రాయు
డు. దీనిజదిగి ఆయుర్వీద్యములను నభ్యసించుట గాత
ప్రాఫెసర్ యం వి. ఎస్. రావు ఆఖిల భారతీయ కీర
వ్యాధులను గురించి పోష బుక్, తెంగురూర (పి)

వాజకరణ వటి

రీతి ఎన్నియులవలె దాంపత్య సౌఖ్య మిచ్చును ధాతు
స్థితి ప్రఖ్యాతిజేసింది ఒక మోత మనకే గుణ మిచ్చును
అనేకులు పరిక్షించిరి ఎంత పలకున విద్యువైనను గట్టిపర్చి
స్వస్థులందు, మూత్రములలో నూరిన శుక్రకణమును మా
నవును ఇ సత్యము, పునఃకల్పము బాపి నూన యాప
నము, చక్కని సంసార సౌఖ్యము సంపాదనార్థము ఇచ్చును
రెండు సీసాలమందు శతవృత్తులైన యాపనముగ జేయును
యాపనము ప్రీతిగలవలె గలగు సోపము, కాళ్ళు లాగలు
బోనడచి విక్కిలి ధాత పుట్టినిచ్చును 40 మాత్రము సీసా
రు 2-0-0, పొట్టేజేరు 3949

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,
ఆయుర్వేద సాయనశాల నెం 1 ఏలూరు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా
వెనుకనది వెలువడింది

కలానిని గ్రంథమాలా ప్రథమ కుసుమము
చతుష్పద్య రత్నాకరము
(మొదటి భాగము)
శ్రీ నాథుడు మొదల ప్రాచీనకవుల శృంగార, నీతి,
హాస్య పద్యములకను, చిత్రచిత్ర పద్యములకును ఈ
గ్రంథము పుట్టినిల్లు ఇంగ్లండుకును విరపరిచివేయ నీ క
త్నాకరము ను గుర్చి యొక్క ప్రాయశఃకరేను
మొ. మా చందాదారలకు రు 1-4-0
" ఇతరలకు 1-12-0
పోషు గర్భము ప్రశ్నోక్తము
గ్రంథముల నిలుపుటకు తెలుగుగోరము, గ్రంథ
ము ఎలయువారును, ఈ క్రిందివిలాసమునను వ్రాయవలయును
మేనేజరు కలానిని,
3881 ఉస్మాన్ సాహెబ్ మేట, నల్లూరు